

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL
CLIMATE ACTION

Directorate B - European and International Carbon Markets

2. sz. útmutató dokumentum az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerében a harmonizált ingyenes kiosztási módszerről

A kiosztás létesítmény szintjén történő meghatározásával kapcsolatos útmutató

Végleges változat kiadása: 2024. február 26.

Nyilatkozat: ez az útmutató dokumentum az ingyenes kiosztás meghatározásához 2026-tól érvényes a meglévő létesítményekre, valamint ez alkalmazandó az új belépő létesítményekre, amelyek az ingyenes kvótakiosztási kérelmüket 2024-től nyújtják be.

Az útmutató nem jelenti a Bizottság hivatalos álláspontját, és jogilag nem kötelező érvényű. Célja ugyanakkor, hogy egyértelművé tegye az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: EU ETS irányelv) és a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló 2019/331/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben (a továbbiakban: kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet) rögzített követelményeket, és alapvető fontosságú a jogilag kötelező érvényű szabályok értelmezéséhez.

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés	3
1.1	A jelen útmutató dokumentum kiterjedése	3
1.2	A jelen útmutató dokumentum felépítése	4
1.3	Hol található az útmutató dokumentumok.....	4
2	A kiosztási módszerek áttekintése.....	5
2.1	Mikor melyik létesítmény(rész)-szintű kiosztási módszer alkalmazandó?	5
2.2	A CO ₂ -kibocsátásáthelyezési státusz hatása a létesítmény(rész) szintjén történő kiosztásra.....	10
2.3	A CBAM hatása a létesítmény(rész)-szintjén történő kiosztásra	17
3	A létesítmény felosztása létesítményrészekre	21
3.1	Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	22
3.2	Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	23
3.3	Távfűtésre szolgáló létesítményrész meghatározása	27
3.4	Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása	28
3.5	Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása.....	29
4	A létesítményrészenkénti kiosztás meghatározása	32
4.1	Termék-referenciaérték szerinti létesítményrész	32
4.2	Hő-referenciaérték szerinti létesítményrész.....	33
4.3	Távfűtésre szolgáló létesítményrész.	35
4.4	Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész	36
4.5	Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész	38
5	Előzetes és végleges kiosztás létesítményenként.....	40
5.1	Előzetes kiosztás.....	40
5.2	Az ingyenes kiosztás feltételekhez kötése	40
5.3	Végleges kiosztás.....	41
6	A múltbeli tevékenységi szint meghatározása.....	43
6.1	Alapmódszer a múltbeli tevékenységi szint meghatározására	43
6.2	Múltbeli tevékenységi szint meghatározása, amikor nem a teljes alapidőszak jön számításba	44
7	További példák.....	48
7.1	1. példa: Létesítmény termék-referenciaértékek nélkül és különböző CO ₂ -kibocsátásáthelyezési állapotokban.....	48
7.2	2. példa: Kapcsolt hő és villamos energia (CHP)	49
7.3	3. példa: Összetett példa.....	50
A.	melléklet: A CBAM-termékek listája.....	58
B.	Melléklet: Összehasonlítás a 2019. évi 2. sz. útmutató dokumentummal.....	66

1 Bevezetés

1.1 A jelen útmutató dokumentum kiterjedése

A jelen útmutató dokumentum egy olyan dokumentációkészlet része, amelynek célja, hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak és azok illetékes hatóságainak a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1555066756001&uri=CELEX:32019R0331>) az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerének negyedik kereskedési időszakára vonatkozóan megállapított kiosztási módszer Uniószerter történő következetes megvalósításában. A kiosztási módszerre vonatkozó általános útmutatást nyújtó 1. sz. útmutató dokumentum áttekinti az útmutató dokumentumok jogszabályi hátterét. Emellett ismerteti, miként viszonyulnak egymáshoz a különböző útmutató dokumentumok, és tartalmazza az útmutatás keretében használt kifejezések jegyzékét¹.

A jelen útmutató dokumentum részletezi az EU ETS irányelv (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:02003L0087-20230605>) 10a. cikke szerinti (FAR-rendelet²), az 1. sz. útmutató dokumentumban leírt általános harmonizált ingyenes kiosztási módszert, és kifejti, hogy a kiosztási módszer miként alkalmazandó a létesítmények szintjén, ismerteti a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának való kitettség kezelését szolgáló rendelkezések hatását, az ingyenes kiosztás feltételekhez kötését, valamint az Importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmust (CBAM). A dokumentum leírja a módszerben e célból megkülönböztetett létesítményrészek különböző típusait, valamint az egyes létesítményrészekre vonatkozó kiosztás meghatározásának módját.

Figyelembe kell venni, hogy ez az útmutató dokumentum nem határoz meg a módszerhez tartozó ágazatspecifikus elemeket vagy pl. a hulladékgázokra vagy az ágazatközi hőáramokra vonatkozó különleges rendelkezéseket. Ezzel kapcsolatos további információk az 1. sz. útmutató dokumentum 1.2. fejezetében ismertetett egyéb útmutató dokumentumokban található.

A jelen dokumentumban szereplő, bizonyos cikkekre történő hivatkozások a módosított EU ETS irányelvre és a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre utalnak.³ Ez többek között azt jelenti, hogy ez az útmutató alkalmazandó a meglévő létesítményekre 2026. január 1-től és az új belépő létesítményekre, amelyek ingyenes kvótakiosztási kérelmüket 2024-től nyújtják be.

Megjegyzések az útmutató dokumentum jelen verziójában függőben lévő kérdésekkel kapcsolatban

¹ Mindegyik útmutató dokumentum angol nyelven megtalálható ezen a linken: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances_en#tab-0-1

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32019R0331>

³ FAR-rendelet módosítása: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:L_202400873

Mivel a kiosztási módszerrel kapcsolatos döntéshozatal még nem zárult le, a jelen útmutató dokumentum egyes elemei egyelőre nincsenek meghatározva. Ide tartoznak különösen a referenciaértékek aktualizálásáról és a még elfogadásra váró végrehajtási jogi aktushoz (FAR-rendelet) kapcsolódó kérdések. Ugyanez igaz lehet azokra a hivatkozásokra, amelyek magukra a függőben lévő jogszabályokra, illetve az azokat kísérő, még elkészítésre vagy véglegesítésre váró útmutató dokumentumokra utalnak. Az ezen dokumentumokra, hivatkozási számokra utaló részek sárga kiemeléssel kerültek megjelölésre. A pontos adatok a vonatkozó uniós jogi aktusok elfogadását, hatályba lépését követően kerülhetnek megadásra.

1.2 A jelen útmutató dokumentum felépítése

A 2. fejezet leírja a létesítmények szintjén történő kiosztás megállapítását szolgáló 4 módszert, beleértve a létesítmények CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszának hatását és, hogy az előállított termékek az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) hatálya alá tartoznak-e. Ezt követően a 2.3. fejezet kifejti a létesítmények létesítményrészekre való felosztásának módját, ezután pedig a 4.1–4.5. fejezetek egyszerű példák használatával bemutatják az egyes módszereket. A kiosztás befejező lépéseit ezt követően az 5. fejezet magyarázza el. A 6. fejezet a múltbeli tevékenységi szintek meghatározásáról szól. A 7. fejezet a létesítmény szintjén történő kiosztás meghatározásának módjára vonatkozó további példákat mutat be. Az A. melléklet a CBAM-rendelet⁴ hatálya alá jelenleg tartozó termékek listáját tartalmazza. Az útmutató dokumentum főbb módosításainak áttekintése – a 3. kereskedési időszakhoz kidolgozott, 2011-es verzióhoz és a 4. kereskedési időszak első részidőszakához kidolgozott, 2019-es verzióhoz képest – a B. mellékletben található.

1.3 Hol található az útmutató dokumentumok

Mindegyik útmutató dokumentum angol nyelven megtalálható ezen a linken: https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/free-allocation_en#documentation

Ezen túlmenően a Bizottság az EU ETS keretében az MRVA-val (nyomonkövetés, jelentéstétel, hitelesítés és akkreditáció) kapcsolatos útmutatók kiterjedt készletét⁵ tette közzé. Feltételezzük, hogy a jelen dokumentum felhasználója legalább az MRVA alapelveit ismeri.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32023R0956>

⁵ https://climate.ec.europa.eu/eu-action/eu-emissions-trading-system-eu-ets/monitoring-reporting-and-verification-eu-ets-emissions_en – see in particular the section “Quick guides”

2 A kiosztási módszerek áttekintése

Ez a fejezet ismerteti a különböző létesítménytípusok esetében a létesítményrész szintjén történő kiosztás kiszámításának különböző módjait, valamint azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyes módszerek alkalmazandók (2.1. fejezet). A 2.2. fejezet ezután kifejti, hogy egy létesítmény CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza az adott létesítmény esetében hogyan befolyásolja a kiosztást. A 2.3. fejezet kifejti, hogy a CBAM-rendelet hogyan befolyásolja a létesítményrészekre felosztást és az ingyenes kiosztást.

2.1 Mikor melyik létesítmény(rész)-szintű kiosztási módszer alkalmazandó?

A kibocsátási egységek ingyenes kiosztása az előzetes uniós termék-referenciaértékeken alapul a lehetőségek szerint. Ugyanakkor nem minden esetben lehet meghatározni termék-referenciaértéket, például azért, mert a termékkála túlságosan sokszínű vagy változó. Ezekben az esetekben a hő-referenciaértéket, a tüzelőanyag-referenciaértéket vagy a technológiai kibocsátásokat felhasználó úgynevezett „tartalék-referenciaérték” módszerek alkalmazandók.

Az egyes létesítményeknek történő kiosztást az alábbi lépések szerint állapítják meg, amelyeket az *általános kiosztási módszerről szóló 1. sz. útmutató dokumentum* részletesen kifejti:

- A létesítmény létesítményrészekre oszlik, amelyekre a különböző típusú referenciaértékek alkalmazandók, valamint attól függően, hogy termékeik a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentősen kitettnek minősülnek-e és, ha igen, akkor a CBAM-rendelet hatálya alá tartoznak-e vagy sem;
- A létesítményrészek szintjén történő kiosztás meghatározása úgy történik, hogy a létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjét megszorozzák az alkalmazandó referenciaértékkel és a vonatkozó korrekciós tényezőkkel, többek között a CO₂-kibocsátás-áthelyezésnek való kitettséget jelző tényezővel (CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező, lásd 2.2. fejezet) és a CBAM tényezővel (lásd 2.3. fejezet);
- A létesítményrészenkénti kiosztásokat összeadják a létesítmény szintjén. Ez a mennyiség az úgynevezett „előzetes ingyenes kiosztás”.
- A módosított EU ETS irányelv 10a. cikk (1) bekezdése különböző feltételekhez köti az ingyenes kiosztást, bizonyos feltételek teljesítése szükséges mielőtt a végleges kibocsátási egység-mennyiségek meghatározásra kerülnek. Három ilyen feltételt tartalmaz az Irányelv:
 - Azokban a tagállamokban, ahol relatív nagy a távfűtésből eredő kibocsátás, a távfűtés létesítményrészrel rendelkező létesítmények üzemeltetői részére az előzetes ingyenes kiosztást növelni kell 30%-kal, amennyiben a létesítmény jóváhagyott Klímasemlegességi Tervet nyújtott be és megfelelő beruházásokat hajtott végre a kibocsátás-csökkentés 2030-ra⁶ vonatkozó

⁶ A Klímasemlegességi Tervre vonatkozó további információt a 11. sz. útmutató dokumentumban talál

céljainak elérése érdekében. **Ez a feltétel Magyarország esetében nem alkalmazandó.**

- Az energetikai auditjelentésre vagy az Energiahatékonysági Irányelv 8. cikke szerinti tanúsított energiagazdálkodási rendszer létrehozására kötelezett létesítmények esetében csökkenteni kell az ingyenes kiosztást 20%-kal, amennyiben ezek a létesítmények nem tudják bizonyítani, hogy az energetikai auditban vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerben foglalt ajánlásokat végrehajtották⁷.
- Az ingyenes kiosztást 20%-kal kell csökkenteni a kiosztásra jogosult létesítmények esetében, amennyiben a létesítményrész üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje meghaladta a vonatkozó termék-referenciaértékek szerinti kibocsátási szintek 80. percentiliséét, kivéve, ha rendelkeznek megfelelő Klímasemlegességi Tervvel⁸.
- A végleges kiosztás megállapításához ágazatközi korrekciós tényező alkalmazható abban az esetben, ha az előzetes ingyenes kiosztások összege meghaladja a rendelkezésre álló ingyenes kibocsátási egységek mennyiségét. 2025 december 31-ig az ingyenes kiosztásra jogosult villamosenergia-termelők esetében, mint amilyenek a nagy hatékonyságú kombinált hő- és villamosenergia-rendszerek és a távfűtés, a lineáris csökkentési tényezőt alkalmazzák azokban az években, amikor az ágazatközi korrekciós tényező alkalmazására nem kerül sor.⁹

Négy módszert alkalmaznak a különböző létesítményrészek részére történő ingyenes kibocsátási egységek kiosztásának meghatározásához. A módszerek az alábbi, a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének (2) bekezdésében meghatározott szigorú sorrendben alkalmazandók:

- A termék-referenciaérték szerinti módszer;
- A hő-referenciaérték szerinti módszer;
- A tüzelőanyag-referenciaérték szerinti módszer;
- A technológiai kibocsátások szerinti módszer.

Az 1. táblázat az egyes módszerekre vonatkozó feltételekről ad áttekintést.

Figyelembe kell venni, hogy a fent említett hő-referenciaérték szerinti módszert 2 különböző típusú létesítményrészre, a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre és a 4. fázisban bevezetett távfűtésre szolgáló létesítményrészre alkalmazzák. A távfűtésre vonatkozó, a 4. kereskedési időszakban használt fogalmak és meghatározások magyarázata a szövegdoxoban, valamint az alábbi 2.3. és 4. fejezetek külön alfejezeteiben olvasható.

⁷ További információt az energiahatékonysági intézkedésekről a 12. sz. útmutató dokumentumban talál

⁸ Ez a feltétel nem alkalmazandó abban az esetben, ha a releváns termékreferencia létesítményrészhez tartozó ingyenes kiosztás a létesítmény teljes előzetes kiosztásának a 20%-át nem éri el a 2021-2025 időszak vonatkozásában

⁹ 2026-tól megszűnik az ETS szerinti 'villamosenergia-termelő' státusz a módosított EU ETS Irányelv alapján

A távfűtéssel kapcsolatos fogalmak a 4. kereskedési időszakban

A távfűtés különböző módokon jelenik meg az EU ETS összefüggésében és a 4. kereskedési időszakban az ingyenes kiosztására vonatkozó szabályokban. Különbséget lehet tenni a következők között:

- A távfűtés, mint a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében meghatározott **tevékenység**:
„a mérhető hő hálózaton keresztül, helyiség fűtésére, helyiség hűtésére vagy használatimelegvíz-előállítás céljára történő elosztása az EU ETS hatálya alá nem tartozó épületek vagy telephelyek számára, a termékek előállításához és a kapcsolódó tevékenységekhez, illetve a villamosenergia-előállításához felhasznált mérhető hő kivételével”
- Távfűtési **létesítmény**: távfűtés céljából hőt termelő létesítmény, amely a használt létesítmény típusától és kapacitásától függően lehet az EU ETS hatálya alá tartozó vagy az alá nem tartozó létesítmény;
- Távfűtési **hőelosztó**: távfűtési hálózaton keresztül osztja el a hőt, amely lehet maga az elosztó által termelt vagy harmadik felektől beszerzett hő.
- Távfűtési **hálózat**: távfűtés céljából hő elosztására használt csővezetékek és berendezések hálózata;
- Távfűtés-**létesítményrész**: olyan létesítményrész, amelyet a célból hoztak létre, hogy egy EU ETS létesítményben a kiosztási szabályokról szóló EU-rendelet 2. cikk 4. pontja szerinti távfűtés céljára exportált mérhető hőhöz rendelhető ingyenesen kiosztható kvótamennyiség megállapításra kerülhessen (Pontos definíció a kiosztási szabályokról szóló EU-rendelet 2. cikk 5. pontjában található);
- Távfűtési **cél**: az ingyenes kiosztásra jogosult exportált hő („távfűtés céljára exportált mérhető hő”) és az ingyenes kiosztásra nem jogosult exportált hő (más célokra, például villamosenergia-termelésre exportált hő) megkülönböztetésére.

1. táblázat: A négy módszer alkalmazásának feltételei

Módszer	Érték	Feltételek
Termék-referenciaérték	Az EU Bizottság 2021/447 végrehajtási rendelete a végleges értékekről ¹⁰	Termék-referenciaérték található a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében. A termékek megfelelnek a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében megadott kritériumoknak, amint azt a 9. sz. útmutató dokumentum részletesebben kifejti.
Hő-referenciaérték ¹¹	47,3 ¹² Kibocsátási egységek / nettó mérhető hő TJ mennyisége	<p>Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében:</p> <p>A hő esetében az alábbi hat feltétel mindegyikét teljesíteni kell, hogy a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész vonatkozhatson rá (2. cikk (3) bekezdés):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A hő mérhető (mivel azonosítható csővezetéseken vagy vezetéken keresztül, hővezető közeg használatával történik a továbbítása, így hőmennyiségmérő¹³ van beszerelve vagy szerelhető be) (2. cikk (7)–(8) bekezdés); 2. A hőt felhasználják egy bizonyos célra (termékek gyártása, mechanikus energia, fűtés, hűtés); 3. A hőt nem használják villamos energia előállítására 4. A hő nem a salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik (16. cikk (5) bekezdés). 5. A hőt nem fogyasztják el a termék-referenciaérték rendszerhatárain belül; 6. A hőt: <ul style="list-style-type: none"> ▪ az ETS létesítmény határain belül fogyasztják el, és ETS létesítmény állítja elő, mely létesítmény nem a 2003/87/EK Irányelv 14. és 15. cikke alapján került az ETS hatálya alá <p>VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ az ETS létesítmény határain belül állítja elő, és nem-ETS létesítmény vagy más entitás fogyasztja el az alábbiakon kívüli egyéb célra: <ul style="list-style-type: none"> ○ Villamosenergia-termelés; ○ Távfűtés. <p>Távfűtésre szolgáló létesítményrész esetében:</p> <p>A hő esetében teljesülnie kell a fenti 1–4. feltételnek, azt egy ETS létesítménynek kell előállítania, mely létesítmény nem a 2003/87/EK Irányelv 14. és 15. cikke alapján került az ETS hatálya alá ÉS távfűtés céljára kell exportálni (2. cikk (5) bekezdés).</p> <p><i>Az EU ETS-en kívül előállított hő nem jogosult ingyenes kiosztásra. A létesítmény-határon keresztüli hőáramra vonatkozó további</i></p>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32021R0447>

¹¹ Ideértve, ha azt távfűtésre szolgáló létesítményrészekre alkalmazzák; további információért lásd a 3.3. fejezetet.

¹² 2021-2025 vonatkozó érték, aktualizálva less a 2026-2030 időszakra

¹³ További információk a nyomon követésről és bejelentésről szóló 5. útmutató dokumentumban találhatók.

Módszer	Érték	Feltételek
---------	-------	------------

információk található a 6. útmutató dokumentumban.

Tüzelőanyag-referenciaérték	42,6 ¹⁴ Kibocsátási egységek / tüzelőanyag-felhasználás TJ mennyisége	<p>A energia-ráfordítás¹⁵ esetében az alábbi négy feltételt kell teljesíteni, hogy a tüzelőanyag-referenciaérték létesítményrész vonatkozhasson rá (2. cikk (6) bekezdés):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Az energiát nem fogyasztják el a termék- vagy hő-referenciaérték szerinti létesítményrész határain belül – Az energiát nem használják villamos energia előállítására – A tüzelőanyagot nem fáklyázzák a biztonsági fáklyázás kivételével. A tüzelőanyag elsődlegesen hőtermelésre kerül felhasználásra. – Az energia felhasználásának célja: <ul style="list-style-type: none"> ▪ közvetlen fűtés vagy hűtés hővezető közeg nélkül (a hő nem mérhető) <p>VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanikus energia előállítása, amelyet nem villamos energia előállítására használnak <p>VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ termékek gyártása
Technológiai kibocsátásokra vonatkozó koncepció	0,97 ¹⁶ (Kibocsátási egységek/ technológiai kibocsátás)	<p>A technológiai kibocsátások esetében mindkét alábbi feltételt teljesíteni kell, hogy a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész vonatkozhasson rá (2. cikk (10) bekezdés):</p> <ul style="list-style-type: none"> – A kibocsátásokra nem terjed ki termék-referenciaérték vagy bármilyen egyéb tartalék-referenciaérték szerinti módszer; – A „technológiai kibocsátásnak” tekintett kibocsátások az alábbiak egyikét jelentik: <ul style="list-style-type: none"> ▪ az EU ETS irányelv I. mellékletében felsorolt nem-CO₂ üvegházhatású gázkibocsátások, amelyek a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében felsorolt valamely termék-referenciaérték rendszerhatárain kívül történnek; ▪ az alábbiakban felsoroltak közül bármely folyamatból származó CO₂ kibocsátások; Csak a gyártási folyamat vagy kémiai reakció közvetlen és azonnali eredményeként jelentkező CO₂ vehető figyelembe. A CO oxidációjából vagy más tökéletlenül oxidálódó szénből származó CO₂ nem tartozik ide, függetlenül attól, hogy erre az oxidációra ugyanabban vagy egy különálló műszaki egységben kerül sor. Példa: A CO nyitott kemencében történő

¹⁴ 2021-2025 vonatkozó érték, aktualizálva lesz a 2026-2030 időszakra

¹⁵ Ebben az esetben az „energia” a tüzelőanyagok égetésére vagy villamos energiára vonatkozik és – adott esetben – magában foglalja a hulladékgázok azon részét, amely a hulladékgáz *fogyasztásának* tulajdonítható, ha az termék-referenciaérték szerinti létesítményrészeken kívül történik. További információ a hulladékgázról és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészokről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található.

¹⁶ 2027-ig, az érték 0.91 lesz a 2028-2030-ig tartó időszakra

Módszer	Érték	Feltételek
		<p>oxidációjából származó CO₂ nem tekinthető az e kategória szerinti technológiai kibocsátásnak (azonban a kritériumok teljesülése esetén a harmadik kategóriába tartozhat – <i>a hulladékgázok nyitott kemencében történő égetésével kapcsolatos további útmutatás a hulladékgázokról és a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mérfető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia előállítása céljából a hulladékgázok égetéséből származó kibocsátások, LESZÁMÍTVÁ az adott gázokéval azonos energiatartalmú földgázmennyiség égetéséből származó, egyenértékben vett kibocsátásokat, figyelembe véve az eltérő energiaátalakítási hatékonyságokat (<i>a hulladékgázok meghatározásával és a megfelelő kiosztással kapcsolatos további információk a hulladékgázokról és a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található</i>). <p>Releváns folyamatok (feltéve, hogy a hőtermelésen kívüli egyéb elsődleges célt szolgálnak):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ércék, koncentrátumok és másodlagos anyagok fémvegyületeinek kémiai, elektrolitikus vagy pirometallurgiai redukciója; ○ Fémek és fémvegyületek szennyeződéseinek eltávolítása; ○ Karbonátok termikus lebomlása, a füstgázmosáshoz használt karbonátok kivételével; ○ Kémiai szintézis, amelyben széntartalmú anyag vesz részt a reakcióban; ○ Széntartalmú adalékanyagok vagy nyersanyagok felhasználása; ○ Félfém-oxidok vagy nemfém-oxidok (például szilikon-oxidok és foszfátok) kémiai vagy elektrolitikus redukciója;

2.2 A CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz hatása a létesítmény(rész) szintjén történő kiosztásra

A CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitettnek minősülő ágazatok és alágazatok azok, amelyek esetleg jelentős versenyhátrányban vannak az EU-n kívüli azon területeken működő versenytársakkal szemben, ahol nincsenek hasonló kibocsátási korlátozások. A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusát, amely meghatározta azoknak az ágazatoknak és alágazatoknak a listáját, amelyek a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitettnek minősülnek, 2019. február 15-én fogadták el¹⁷ az EU ETS irányelv 10b. cikkében megállapított kritériumok alapján¹⁸. A jogi aktus 63 olyan (al)ágazatot határoz meg, amelyek a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitettnek

¹⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0708&qid=1558957187414&from=EN>

¹⁸ https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances/leakage_en#tab-0-1

minősülnek Ebben a dokumentumban „CO₂-kibocsátásáthelyezési listaként” (vagy más néven szénszivárgási lista) fog szerepelni. A jelenlegi jogszabályok értelmében e lista frissítését nem tervezik. A listán szereplő ágazatok és alágazatok ezen kívül „CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett” (al)ágazatokként, a listán nem szereplő (al)ágazatok pedig „CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett” (al)ágazatokként szerepelnek itt.

NACE- és PRODCOM-kódok

Annak az értékelése, hogy valamely (al)ágazat a listára kerülhet-e, elvben a NACE-nómenklatúra szerinti kódjukon alapul, bár számos alszektor esetében annak alapját a részletesebb PRODCOM-osztályozás szerinti kódok képezik.

A NACE-kódok 4 számjegyű kódok, amelyeket annak osztályozására használnak, hogy egy létesítmény a végzett tevékenységek alapján mely meghatározott ágazathoz tartozik. A kódok az Európai Unión belül folyó gazdasági tevékenységek osztályozási rendszeréből származnak. A PRODCOM-kód egy 8 számjegyű kód, amelynek elnevezése a „PROducts of the European COMMunity Inquiry” (az Európai Közösség által vizsgált termékek) kifejezésből ered. Ez a gyártott termékekre vonatkozó, egy uniós rendelet (3924/91) által szabályozott felmérés. A termék-meghatározásokat az egész EU-ban szabványosítják, hogy az egyes termékeket illetően összehasonlíthatók legyenek a tagállami adatok és az összesített európai termelés. A NACE- és a PRODCOM-kódok között közvetlen kapcsolat van: a PRODCOM-kód első 4 számjegye megegyezik a NACE-kód 4 számjegyével.

A CO₂-kibocsátásáthelyezési listán szereplő (al)ágazatok létesítményei jogosultak a kibocsátásáthelyezést mérséklő intézkedésekre az alábbiak szerint:

2025 végéig a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett létesítményrészek a referenciaérték szerinti kibocsátási egységek akár 100%-át ingyenesen megkapják. 2026-tól kezdődően, bizonyos ágazatokban a CBAM fokozatosan kerül bevezetésre mint kibocsátásáthelyezést mérséklő intézkedés. Részletek a 2.3. fejezetben. A CBAM által lefedett ágazatokban az ingyenes kiosztás fokozatosan csökkenni fog a CBAM-tényező alkalmazásával, míg a CBAM-importőröknek a behozott CBAM-árak beágyazott kibocsátását kell ellentételezniük a megfelelő mennyiségű CBAM-tanúsítvánnyal. Csak azokban a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán szereplő ágazatokban marad meg az ingyenes kiosztás referenciaértékhez viszonyított maximum 100%-os szintje, amelyek nem tartoznak a CBAM-rendelet hatálya alá.

A listán nem szereplő ágazatok létesítményei viszont csak a referenciaérték szerinti kibocsátási egységek 30%-át kapják meg ingyenesen, mely százalékos arány 2026 után, 2030-ig 0%-ra csökken. Ez alól kivételt képeznek a távfűtésre szolgáló létesítményrészek, amelyek esetében az ingyenesen megkapott kibocsátási egységek aránya 2026 után is 30% marad. Ezeket az arányokat fejezi ki az úgynevezett CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező, amelynek értéke a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok esetében 1, a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett ágazatok esetében pedig, a 4.

kereskedési időszak kezdetén 0,300. A 2. táblázat e CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők időbeli változását mutatja be a különböző kategóriák esetében.

2. táblázat: A CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők áttekintése a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett (al)ágazatok, a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett (al)ágazatok és a távfűtésre szolgáló létesítményrészek tekintetében¹⁹. A CBAM-tényezőről további információ a 2.3. fejezetben található.

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező (CLEF) a CO ₂ -kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett (al)ágazatok esetében	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező a CO ₂ -kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatok esetében	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,225	0,150	0,075	0
CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező a távfűtésre szolgáló létesítményrészek esetében:	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
CBAM-tényező CBAM-árak esetében	1	1	1	1	1	0,975	0,950	0,900	0,775	0,515

Az előzetes ingyenes kiosztás meghatározásához meg kell szorozni a referenciaértéket a múltbeli tevékenységi szinttel és a megfelelő CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezővel és a CBAM-tényezővel. Mivel azonban sok szektorban a CBAM-tényező 1, az egyszerűség kedvéért itt elhagyjuk és a 2.3. fejezetben lesz bevezetve. Mivel a referenciaértékek a létesítményrészekre vonatkoznak, a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező is a létesítményrész szintjén alkalmazandó. Az ágazatközi korrekciós tényező (CSCF) kiszámításához szükséges előzetes mennyiség számítása az alábbi általános egyenlet szerint történik:

$$F_{i,k} = BM_{(i)} \times HAL_i \times CLEF_{i,k}$$

Ahol:

¹⁹ Az irányelv 30. cikkével összhangban felülvizsgálható a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező k 2026 utáni csökkentése tekintetében, ha nincs jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázat, valamint a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett esetekben és a távfűtés esetében.

$F_{i,k}$	Éves előzetes kiosztás az i létesítményrész számára a k évben (évenkénti kibocsátási egységek);
BM_i	Alkalmazandó referenciaérték (kibocsátási egység tevékenységi egységenként ²⁰);
HAL_i	A létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (évenkénti tevékenység egység)
$CLEF_{i,k}$	Alkalmazandó CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül)

A végleges ingyenes kiosztás meghatározása adott esetben a CSCF kiszámítása után, a létesítmény szintjén történik az 5.3 .fejezetben leírtak szerint.

A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében

A referenciaértékkel rendelkező termékekhez tartozó kibocsátási egységek kiszámításakor az alkalmazandó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező meghatározásához a kibocsátásáthelyezési listát használják. Amennyiben a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész által előállított termék rajta van a listán (vagyis a NACE-kódja vagy PRODCOM-kódja szerepel a listán), a használt CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező 1. Ellenkező esetben a 2. táblázatban megadott csökkenő tényezőt használják (a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatokra vonatkozó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező). A CO₂-kibocsátásáthelyezési lista a NACE 2. felülvizsgálatán alapul, a megfelelő PRODCOM 2010 kóddal. További információért lásd a 4.1. fejezetet.

A tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében

A hő- és tüzelőanyag-referenciaérték és/vagy a technológiai kibocsátás szerinti módszer használata esetén az alkalmazott CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező attól függ, hogy a hő, a tüzelőanyag vagy a technológiai kibocsátás a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán szereplő termék gyártásának folyamatához kapcsolódik-e. Abban az esetben, ha a gyártott termék szerepel a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán, az alkalmazott CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező minden évben 1, egyéb esetben pedig a csökkenő CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező használatos. Kérjük, vegye figyelembe, hogy lehetnek olyan létesítmények, amelyek több, különböző terméket állítanak elő, melyek közül az egyik lehet CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitett, míg másik nem. Ez esetben két létesítményrész lehet releváns (pl. hőreferencia-érték szerinti, CL létesítményrész és hőreferencia-érték szerinti, nem-CL létesítményrész) és minden terméket és a hozzájuk tartozó PRODCOM kódot hozzá kell rendelni egyik vagy másik létesítményrészhez.

Ha egy létesítmény hőt exportál egyik másik létesítmény számára, több odafigyelés szükséges. Ha egy létesítményrész ETS-létesítménynek exportál hőt, akkor annak a létesítményrésznek a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza alkalmazandó, amelyben az importált hőt felhasználják. Ez abból következik, hogy a kiosztás szabályairól szóló EU-

²⁰ tonna termék (vagy CO₂ súlyozott tonna, CWT) a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében, GJ hő a hő-referenciaérték szerinti (és a távfűtésre szolgáló) létesítményrészek esetében, GJ tüzelőanyag a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében vagy t CO₂ a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek esetében

rendelet alapján a kibocsátási egységeket a hőfogyasztók kapják, kivéve, ha a hőt importáló létesítmény nem tartozik az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszeréhez. Utóbbi esetben a kibocsátási egységeket a hőtermelő kapja. A határon keresztül folyó hőáramlások esetében alkalmazott kiosztási eljárással kapcsolatban további információ a 6. sz. *útmutató dokumentumban* található.

A hőimportáló CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza a CO₂-kibocsátásáthelyezési listából származtatható a hőimportáló létesítmény által gyártott termék(ek) alapján, a feljebb leírtak szerint. Ha egy létesítmény nem ETS-létesítménynek exportál hőt, akkor az importáló létesítmény CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza alapesetben kockázatnak nem kitettnek vélelmezett, kivéve, ha bizonyítható, hogy azon termékek státusza, amelyekhez az exportált hőt felhasználják, kockázatnak kitett. Az ezt bizonyító vonatkozó dokumentációt bele kell foglalni az adatgyűjtési jelentésbe. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk ezeket a dokumentumokat, és a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz megváltoztatása előtt el kell fogadniuk azokat. Abban az esetben, ha egy létesítmény távfűtésre exportál hőt, az exportáló létesítményrész mindig CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitettnek tekintendő.

A „de minimis szabály”²¹ 2026. január 1. napjától nem alkalmazandó.

A létesítmény szintjén

A létesítményszintű előzetes kiosztás meghatározásához össze kell adni a létesítményrészek szintjén megállapított kiosztásokat annak rendszerhatárain belül. A 3. fejezet részletesebben kifejti, hogy az ingyenes kiosztás meghatározása céljából hogyan kell egy létesítményt különálló létesítményrészekre osztani.

Példa: Létesítmény termék-referenciaértékek és különböző CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotok nélkül

Az itt bemutatott példán a létesítmény három terméket – A, B és C – állít elő. A NACE-kódot vagy a PRODCOM-kódot (ez utóbbiak részletesebbek, mint a NACE-kódok) összevetik a CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett termékek listájával.

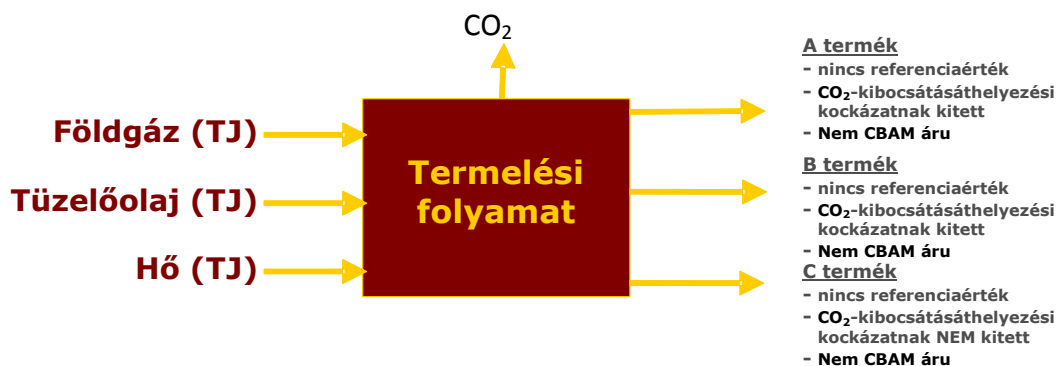
Ezt egy gyakorlati példán keresztül bemutatva, feltételezzük, hogy a létesítmény évente 1 000 t növényi olajat állít elő. Ebből 600 t nyers szójabab olaj(A termék, PRODCOM kód 10411210), 370 t nyerse repcemag olaj (B termék, PRODCOM kód 10411260) és 30 t finomított szójabab olajat (C termék, PRODCOM kód 10421110) állít elő. A kódok első négy számjegye az „Olaj gyártása” termékkategóriánál 1041, a „Margarin gyártása”-nál pedig 1042. Ha ezeket a kódokat ellenőrizzük a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán, akkor kiderül, hogy csak a 1041-es PRODCOM kód szerepel a listán, a 1042viszont nem. Továbbá a 1042

²¹ vagyis a szabály, mely alapján nem kötelező különbséget tenni CL és nem-CL létesítményrészek között, amennyiben az azonos tartalék-referenciértékbe tartozó CL vagy nem-CL létesítményrész tevékenységi szintje az adott létesítményrész típus teljes tevékenységi szintjének 5%-nál kevesebb (a 2024-es módosítás előtti FAR-rendelet 10. cikk (3) bekezdése szerint)

alatt lévő PRODCOM kódok nincsenek feltüntetve itt: „1.4. NACE-4 szinten felül, a 2003/87/EK Irányelv 10a. cikk 15. és 16. §-ában lefektetett mennyiségi kritériumokra alapozva”. Ez azt jelenti, hogy a 1041-gyel kezdődő PRODCOM kódú termékek a CO₂ kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitéttek (tehát a nyers szójabab olaj és a nyers repcemag olaj), míg a 1042 kódú (finomított szójabab olaj) nem minősül annak.

Ezután ellenőrizni kell, hogy valamelyik termék szerepel-e az A. melléklet szerinti CBAM-listán. Jelen esetben egyik termék sem tartozik a CBAM-rendelet hatálya alá.

Ezt az alábbi ábra foglalja össze, amelyen az A és a B termék CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve, a C termék azonban nincs.

1. ábra: CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitétt és nem kitétt termékeket egyaránt előállító létesítmény

Mivel az A, B és C termékekre vonatkozóan nincs termék-referenciaérték, a tartalék-referenciaértékeket kell alkalmazni. Mivel technológiai kibocsátás nem történik, csak a hő- és a tüzelőanyag-referenciaérték releváns. Az A és B termék teszi ki a létesítmény termelésének 97%-át és mindkét termék ugyanahhoz a létesítményrészhez sorolható, mivel mindkettő CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza azonos és egyik sem CBAM-áru. A C termék csupán a termelés 3%-át adja, mivel azonban nem CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitétt, ezért külön létesítményrészt kell alkalmazni rá. Így összesen négy – az alábbiakban felsorolt – létesítményrész van:

- 1. létesítményrész: Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitétt, nem CBAM termékek (A és B) esetében;
- 2. létesítményrész: Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitétt termékek (C) esetében;
- 3. létesítményrész: Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitétt, nem CBAM-termékek (A és B) esetében;
- 4. létesítményrész: Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitétt termékek (C) esetében;

A 3. és 4. létesítményrészhez csak a mérhető hő termelésére nem felhasznált tüzelőanyag kerül.

Magyarázó szöveg:

Ha nem állnak rendelkezésre az annak meghatározására szolgáló adatok, hogy a mérhető hő, tüzelőanyag vagy kibocsátások mekkora hányada rendelhető a CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett vagy nem kitett termékekhez, akkor a kimeneteket, bemeneteket és kibocsátásokat az előállított termék mennyiségével arányosa rendelik az adott termékhez. Adathiány esetén közvetett adatok és becslések (pl. az adatgyűjtési sablon szerinti százalékos értékek) használhatók, amelyeket mindig alátámasztanak az üzemeltető által nyújtott biztosítékok.

Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, ha egy termék CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve (pl. a kazein), de e termék gyártási folyamata CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitett termékek (pl. friss savó) vagy CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitett melléktermékek gyártását foglalja magában, a vonatkozó adatokat el kell osztani annak érdekében, hogy az érintett folyamathoz a helyes CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszt rendeljék.

A kibocsátási egységek számításakor az egyes létesítményrészeknél a következő képletek használandók:

- 1. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(A+B) \times CLEF_{CL}$;
- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times CLEF_{non-CL,k}$;
- 3. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(A+B) \times CLEF_{CL}$;
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times CLEF_{non-CL,k}$.

Ahol:

BM_h = hő referenciaérték (EUA kibocsátási egység /TJ);

$HAL_h(A+B)$ = hő referenciaérték szerinti, CL létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje = az A és B termék előállításához kapcsolódó mérhető nettó hőfogyasztás (TJ/év);

$HAL_h(C)$ = hő referenciaérték szerinti, nem-CL létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje = a C termék előállításához kapcsolódó mérhető nettó hőfogyasztás (TJ/év);

BM_f = Tüzelőanyag-referenciaérték (EUA kibocsátási egység/TJ);

$HAL_f(A+B)$ = tüzelőanyag referenciaérték szerinti, CL létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje = az A és B termék előállításához kapcsolódó tüzelőanyag-fogyasztás (TJ/év);

$HAL_f(C)$ = tüzelőanyag referenciaérték szerinti, nem-CL létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje = a C termék előállításához kapcsolódó tüzelőanyag-fogyasztás (TJ/év);

$CLEF$ = CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül, lásd a 2. táblázatot a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett/CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatokhoz tartozó, az egyes k évekre vonatkozó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők tekintetében).

Ezért az előzetes kiosztás az 1. és 3. létesítményrész esetében minden évben a következő lesz:

- 1. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(A+B) \times 1$
- 3. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(A+B) \times 1$

A 2. és 4. létesítményrész esetében pedig a következő lesz az előzetes kiosztás:

2021–2026:

- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times 0.300$
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times 0.300$

2027-ban:

- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times 0.225$
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times 0.225$

Mivel a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatok esetében a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező 2030-ig tovább csökken, a 2. és 4. létesítményrész esetében a következő lesz az előzetes kiosztás:

- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times 0 = 0$
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times 0 = 0$

2.3 A CBAM hatása a létesítmény(rész)-szintjén történő kiosztásra

Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról szóló rendelet (CBAM-rendelet) foglalkozik az Európai Unióba importált, meghatározott ágazatok termékeibe ágyazott üvegházhatású gázok kibocsátásával, és ezáltal az EU ETS-en kívül előállított egyes termékek szén-dioxid-árát állapítja meg, így azok behozatala is hasonló költségekkel jár az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére, mint az EU ETS hatálya alatt. Ezáltal mérsékli a kibocsátásáthelyezés kockázatát az érintett ágazatokban, és az EU ETS keretében az ingyenes kiosztás csökkentésének kell kísérnie ezekben az ágazatokban, hogy elkerülhető legyen a kettős támogatás, amely összeegyeztethetetlen lenne a WTO-szabályokkal. A CBAM fokozatosan kerül bevezetésre, és kezdetben a CBAM-rendelet I. mellékletében meghatározott és ezen útmutató A. mellékletében összefoglalt meghatározott ágazatokból származó áruk behozatalára vonatkozik (a továbbiakban: „CBAM-termékek”). Az ott található árukat a Kombinált Nomenklatúra (KN) kódjaival azonosítják, amelyek az EU-ban minden vámáru-nyilatkozaton szerepelnek, a 2658/87/EGK rendeletben meghatározottak szerint²².

Az A. melléklet táblázatai felsorolják azokat a termékeket, amelyekre a CBAM vonatkozik, beleértve a megfelelő KN-kódokat és a megfelelő PRODCOM-kódok indikatív listáját,

²² A szöveg 2024.01.01-i egységes szerkezetbe foglalt változata: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:31987R2658>

Az áru megfelelő KN-kódjának meghatározásához az (EU) 2022/1998 bizottsági végrehajtási rendeletben található információ: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32022R1998>

amelyeket a kibocsátásáthelyezési lista²³ használ. A KN-kódok általában 8 számjegyből állnak; ahol kevesebb számjegy van feltüntetve, az azt jelenti, hogy az ezekkel a számjegyekkel kezdődő KN-kódok mindegyike lefedett, ahogy a PRODCOM-kódok esetében is. Ahol lehetséges, adott esetben hozzáadták a termék-referenciaértéknek való megfelelést, bár ez csak tájékoztató jellegű, és a termékek azonosítása soha nem támaszkodhat kizárólag a statisztikákban közölt PRODCOM-kódokra.

A CBAM-mel kapcsolatos további információkért látogasson el a Bizottság weboldalára²⁴, ahol megtalálhatók a jogszabályi szövegek, útmutató dokumentumok, GYIK stb.

A CBAM bevezetésével az EU ETS-ben az ingyenes kiosztás fokozatosan megszűnik, a CBAM fokozatos bevezetésével. A CBAM-termékeket gyártó (al)ágazati létesítmények ingyenes kiosztása 2026-tól kezdve csökkenni fog, 2034-re teljesen megszűnik. A csökkenést az ingyenes kiosztás kiszámításakor a CBAM-termékeket előállító létesítményrészekre alkalmazott „CBAM-tényező” alkalmazásával veszik figyelembe, a 3. táblázat szerint.

3. táblázat: A CBAM-tényező értékei²⁵

Év	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
CBAM-tényező CBAM-árakra	0,975	0,950	0,900	0,775	0,515	0,390	0,265	0,140	0
Más árakra	1	1	1	1	1	1	1	1	1

A CBAM-termékeket előállító létesítményrészek előzetes ingyenes kiosztását megszorozzák ezzel a CBAM-tényezővel. Az ingyenes kiosztás előzetes összegének kiszámítására szolgáló általános egyenlet ezért kibővült a 2.2. szakaszban bemutatott egyenlethez képest:

$$F_{i,k} = BM_{(i)} \times HAL_i \times CLEF_{i,k} \times CBAM_{i,k}$$

Ahol:

$F_{i,k}$ Éves előzetes kiosztás az i létesítményrész számára a k évben (évenkénti kibocsátási egységek);

BM_i Alkalmazandó referenciaérték (kibocsátási egység tevékenységi egységenként²⁶);

HAL_i A létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (évenkénti tevékenység egység)

²³ A CBAM hatálya alá csak kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok tartoznak

²⁴ https://taxation-customs.ec.europa.eu/carbon-border-adjustment-mechanism_en

²⁵ Lásd az EU ETS Irányelv 10a. cikk (1a) bekezdését

²⁶ tonna termék (vagy CO₂ súlyozott tonna, CWT) a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében, GJ hő a hő-referenciaérték szerinti (és a távfűtésre szolgáló) létesítményrészek esetében, GJ tüzelőanyag a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében vagy t CO₂ a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek esetében

$CLEF_{i,k}$	Alkalmazandó CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül)
$CBAM_{i,k}$	Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) tényező (mértékegység nélküli)

A végleges ingyenes kiosztás meghatározása adott esetben a CSCF kiszámítása után, a létesítmény szintjén történik az 5.3 .fejezetben leírtak szerint.

A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esete

A CBAM-termékek meghatározása a termékek KN-kódjai alapján történik, ezért ezt a hivatkozást²⁷ kell használni annak meghatározására, hogy egy adott termék a CBAM-termékek alá tartozik-e vagy sem. A Bizottság alapadat-jelentési sablonja automatikusan figyelembe veszi a CBAM-tényezőt, ha egy termék-referenciaértékből származó összes árura vonatkozik a CBAM. Előfordulhat azonban néhány olyan eset, amikor a CBAM és a nem CBAM termékek ugyanazzal a termék-referenciaértékkel rendelkeznek. Ez akkor fordulhat elő, ha a kereskedelmi besorolás (a KN-kód) nem felel meg teljesen a műszaki gyártási folyamatoknak, amelyeket néha jobban tükröznek a PRODCOM-kódok. Ezekben az esetekben szükség szerint manuálisan kell felosztani a létesítményrészt. Az útmutató közzétételének időpontjában csak a „vasöntés” termékre vonatkozó referenciaérték igényel ilyen felosztást.

A tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esete

Hő-referenciaérték, tüzelőanyag-referenciaérték és/vagy technológiai kibocsátás megközelítés esetén a CBAM-tényező alkalmazása attól függ, hogy a hő-, tüzelőanyag- vagy technológiai kibocsátás társul-e a CBAM-termékeket gyártó folyamathoz vagy sem. Amennyiben a nem-ETS létesítmény részére exportált hőt CBAM-termék előállítására fordítják, úgy ez a hő CBAM-létesítményrészhez fog tartozni.

Ezért a megfelelő CL létesítményrészek e három megközelítéshez további felosztást tehetnek szükségessé, hogy a CBAM-termékekre és a nem CBAM-termékekre külön allokációs számítást lehessen végezni. Ez további létesítményrészeket eredményez, azaz legfeljebb 3 hő-referenciáérték szerinti létesítményrészt ("CL_CBAM"²⁸, "CL, nem-CBAM" és "nem-CL"), és hasonlóképpen legfeljebb 3 tüzelőanyag-létesítményrészt eredményez és legfeljebb 3 technológiai kibocsátású létesítményrészt. A távfűtési létesítményrészre a CBAM nem lesz hatással, ezért az változatlan marad. Következésképpen egy létesítménynek akár tíz különböző „tartalék” létesítményrésze is lehet.

Példa: CBAM és nem-CBAM termékeket előállító létesítmény

²⁷ A CBAM-mel való összhang biztosítása érdekében a KN-kódok változatának összhangban kell lennie az (EU) 2023/956 CBAM-rendelet I. mellékletével, amely a 2658/87/EGK rendelet szerinti KN-kódokra hivatkozik.

²⁸ Mivel a CBAM-et úgy tervezték, hogy csak a CL-szektorokat fedje le, a CBAM-termékek mindig a CL-listán szereplő szektorokból származnak.

Ebben a példában a létesítmény erős ötvözetű acélt állít elő, amelyet ezután melegen hengerelt rudakká dolgoznak fel. Az előállított erős ötvözetű acél a PRODCOM 24.10.22.10 („Sík félkész termékek (táblák) (rozsdamentes acélból)”), a melegen hengerelt rudak pedig a PRODCOM 24.10.64.10 („Melegen hengerelt köracél, rozsdamentes acélból”) alá tartoznak. Ennek a létesítménynek 2 létesítményrésze lesz:

- 1. létesítményrész: Elektromos ívkemencében előállított, erős ötvözetű acél, termék-referenciaérték szerinti létesítményrész. A legyártott táblákat az üzemeltető a 7218 99 11²⁹ KN-kód alá tartozóként azonosítja, amely az A. mellékletben CBAM-termékként szerepel. A 2410 NACE-kód szerepel a kibocsátásáthelyezési listán, így ez a létesítményrész ki van téve a szénszivárgás jelentős kockázatának.
- 2. létesítményrész: tüzelőanyag-referenciaérték szerinti, CL, CBAM létesítményrész. A meleghengerteléshez szükséges nem mérhető hő fedezésére, azaz a termék-referenciaérték határán kívül felhasználva. A PRODCOM 24.10.64.10 alá tartozó termékek szerepelnek a kibocsátásáthelyezési listán. A megfelelő KN-kód a 7222 11 („Rozsdamentes acélrudak, csak melegen hengerelt, csak melegen húzott vagy csak melegen extrudált, kör keresztmetszetű”), és CBAM-terméknek minősülnek

A kiosztás kiszámításakor az egyes létesítményrészekben a következő képleteket kell használni:

- 1. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_p \times HAL_p \times CLEF_{CL} \times CBAM_k$
- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f \times CLEF_{CL,k} \times CBAM_k$

Ahol:

BM_p	Alkalmazandó referenciaérték termék-ref. (EUA/t);
HAL_p	A termék-ref. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (t/év)
BM_f	Alkalmazandó referenciaérték tüzelőanyag-ref. (EUA/TJ);
HAL_f	A tüzelőanyag-ref. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (TJ/év)
$CLEF$	Alkalmazandó CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül, lásd 2. táblázat: CL és nem-CL értékek az egyes évekre)
$CBAM$	Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus (CBAM) tényező (mértékegység nélküli, lásd 3. táblázat: A CBAM-tényező értékei az egyes évekre)

3 A létesítmény felosztása létesítményrészekre

Valamely létesítmény kiosztásának számításakor első lépésben a létesítményrészeket kell meghatározni. A létesítményrész alatt az adott kiosztási módszerhez kapcsolódó valamennyi bemenő és kimenő anyag- és energiaáram és az ezeknek megfelelő kibocsátás értendő. Figyelembe kell venni, hogy a létesítményrész határait nem szükségszerűen a fizikai technológiai egységek határai határozzák meg. A határok alatt a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet értelmében egy anyag- és energiamérleg rendszerhatárai értendők.

Amint azt az általános kiosztási módszerről szóló 1. sz. dokumentum leírja, egy létesítmény legfeljebb $n+10$ létesítményrésze osztható fel, ahol n a létesítményen belül alkalmazandó termék-referenciaértékek száma, amely kiegészül 3 hő-referenciaérték szerinti létesítményrészrel (CBAM; CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett [CL], nem-CBAM; és CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett [nem CL]), 3 tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészrel (CBAM; CL, nem-CBAM; és nem CL), 3 technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészrel (CBAM; CL, nem-CBAM; és nem CL), valamint egy távfűtésre szolgáló létesítményrészrel³⁰. *A különböző típusú létesítményrészekkel kapcsolatos iránymutatásért lásd az 1. sz. útmutató dokumentumot, a különböző típusú létesítményrészekre vonatkozó fogalom-meghatározásokért pedig az 1. sz. útmutató dokumentum B. mellékletét.* Meg kell jegyezni, hogy a PRODCOM 2010 kódokat kell használni annak meghatározására, hogy mely létesítményrészeket kell meghatározni, még akkor is, ha az aktuális termék kódjától eltérő értékű újabb PRODCOM-kód áll rendelkezésre, és statisztikai célból jelenteni kell.

Egy létesítményen belül valamennyi bemenő és kimenő anyag- és energiaáramot és az ezeknek megfelelő kibocsátást egy létesítményrészhez kell rendelni, kivéve, ha azok ingyenes kiosztásra nem jogosult folyamathoz kapcsolódnak. Erre vonatkozó példák a létesítményben történő villamosenergia-termelés, a biztonsági fáklyázástól eltérő, a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész által le nem fedett fáklyázás, vagy a más EU ETS létesítményeknek exportált mérhető hő termelése³¹.

Ügyelni kell arra, hogy a létesítményrészek között ne legyen átfedés. A bemenő és kimenő anyag- és energiaáramot és az ezeknek megfelelő kibocsátást nem fedheti le egynél több létesítményrész, és minden egyes létesítményrész esetében kizárólag egy kiosztási módszer szerint végezhető a kiosztás. *(Lásd az adatgyűjtésről szóló 3. útmutató dokumentumban a bemenetek és kimenetek hozzárendelésére, illetve a kibocsátásokra vonatkozó leírást)*

³⁰ A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet a termék-referenciaérték szerinti létesítményrésze vonatkozóan a 2. cikk 2. pontjában, a hő-referenciaérték szerinti létesítményrésze vonatkozóan a 2. cikk 3. pontjában, a távfűtésre szolgáló létesítményrésze vonatkozóan a 2. cikk 5. pontjában, a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrésze vonatkozóan a 2. cikk 6. pontjában, a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrésze vonatkozóan pedig a 2. cikk 10. pontjában ad hivatalos fogalom-meghatározást.

³¹ A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének (5) bekezdése.

A létesítményeket a 3.1–3.5. fejezetekben leírt lépések szerint oszlanak létesítményrészekre.

Meg kell jegyezni, hogy az üzemeltető dönthet úgy, hogy nem igényel kibocsátási egységeket egy nagyon kis létesítményrészre, ha úgy ítélik meg, hogy az adminisztratív teher meghaladja az előnyöket. Például, ha a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész tevékenységi szintje csak a laboratóriumi Bunsen-égők vagy dízel tűzoltószivattyúk tüzelőanyag-fogyasztásából áll, az üzemeltető dönthet úgy, hogy nem veszi figyelembe a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészt. A megfelelő tüzelőanyag így nem kap ingyenes kiosztást.

3.1 Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása

1a. lépés Egy vagy több termék-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Először is meg kell állapítani, hogy a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében meghatározott egy vagy több termék-referenciaérték vonatkozik-e a létesítményre. Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell meghatározni minden egyes alkalmazandó termék-referenciaérték esetében.

Minden egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében:

- Azonosítsa a rendszerhatárokat *(lásd az ágazatspecifikus útmutatóról szóló 9. útmutató dokumentumokban a határok leírását)*;
- Keresse meg a vonatkozó termék-referenciaértékeket;
- Keresse meg a CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszt a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán³².

Vegye figyelembe, hogy a BM_p termék-referenciaértékek állandók ugyanazon kiosztási időszak (2021–2025, illetve 2026–2030) alatt, míg a CLEF expozíciós tényező az évek során (a második kiosztási időszakban) a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusztól függően változhat (ha a termék CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve, akkor lényegében állandó marad, ellenkező esetben az évek során csökkenni fog, ahogyan azt a 2.2. fejezet ismerteti).

1b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése

Rendelje hozzá az összes megfelelő bemenetet *(pl. a termék előállításához szükséges nyersanyagok, tüzelőanyag, hő és villamos energia)* és kimenetet *(pl. gyártási tevékenység, hő, technológiai kibocsátások, hulladékgázok)* a létesítményrészhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amelyben a létesítmény üzemel.

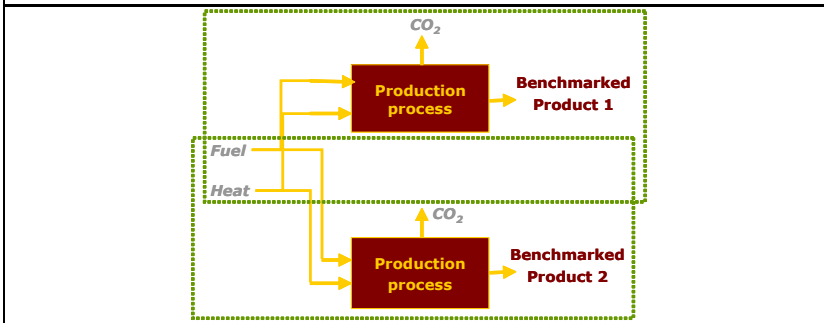
Ha egynél több termék-referenciaérték vonatkozik egy létesítményre, akkor ügyelni kell arra, hogy az egyes létesítményrészek bemeneteinek és kimeneteinek hozzárendelése ne kétszer történjen meg (és hogy egyik se hiányozzon). Ha egy létesítményben csak termék-

³² A Bizottság 2019. február 15-i határozata a CO₂-kibocsátásáthelyezési listáról, https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances/leakage_en#tab-0-1

referenciaérték szerinti létesítményrészek vannak, az egyes létesítményrészekhez rendelt tüzelőanyag és hő mennyiségét a referenciaértékek frissítése céljából szintén ki kell számítani (mivel a referenciaértékek frissítését szolgáló adatgyűjtés összekapcsolódik a kibocsátási egységek kiszámításának alapját biztosító adatgyűjtéssel).

Példa: létesítmény két termék-referenciaértékkel

Az alábbi példában a hő és a tüzelőanyag beérkező áramait lényegében a két létesítményrész között kell megosztani; az egyes létesítményrészekhez rendelt energiatartalom összege nem haladhatja meg a létesítményen belül elfogyasztott hő és tüzelőanyag összes energiatartalmát, figyelembe véve a veszteségeket.

CO₂

Production process

Benchmarked Product 1

Fuel

Heat

CO₂

Termelési folyamat

Referenciaértékkel rendelkező termék 1

Tüzelőanyag

Hő

3.2 Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása

A különböző hőforrásokból származó hő nincs megkülönböztetve

Nincs megkülönböztetve a különböző forrásokból származó hő (pl. a különböző tüzelőanyagokból előállított, kazánok vagy CHP alkalmazásával, referenciaértékkel rendelkező gyártási technológia stb. melléktermékeként előállított hő), mindaddig, amíg a hő ingyenes kiosztásra jogosult.

Alapvetően a hő akkor jogosult az ingyenes kiosztásra, ha úgy tekinthető, hogy az EU ETS alá tartozik. Ez különösen abban az esetben lehet érvényes, amikor a mérhető hő közvetlenül kapcsolódik (égési folyamat vagy exoterm gyártási technológia) olyan forrásáramokhoz, amelyek az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmény nyomkövetési (MP) tervében szerepelnek.

Nem jogosult a hő ingyenes kiosztásra különösen az alábbi esetekben:

- A salétromsav gyártási technológia során előállított hő exportálása vagy fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra, mivel ezt a hőt már figyelembe vette a salétromsav referenciaérték.
- A (ÜHG engedéllyel nem rendelkező) nem-ETS létesítményben előállított hő fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra.

- Hőfogyasztás mely olyan létesítmény által lett előállítva amely csak a 2003/87/EK Irányelv 14. és 15. cikke alapján került az ETS hatálya alá.
- A villamos energia előállítására használt hő fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra.

Figyelembe kell venni, hogy a távfűtés céljából exportált hő nem tekinthető a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészhez tartozónak, ehelyett e célra egy külön távfűtésre szolgáló létesítményrész van meghatározva (lásd a 3.3. fejezetet).

Annak eldöntése, hogy egy vagy két hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell-e meghatározni, azon termék CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotától függ, amelyhez a hőfogyasztás szükséges: a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt és a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek nem kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni (lásd a 2.2. fejezetben a téma részletes leírását).

Jogosult hő különösen a bioüzemanyagokból, folyékony bio-energiahordozókból (fenntartható és nem), szilárd biomasszából, biogázból, egyéb megújuló forrásokból (pl. napenergia, geotermikus), exoterm hő, villamos energia, hőszivattyúval vagy hőcserélővel nyert hő lehet.

Egy kiosztásra jogosult folyamatból vagy fizikai egységből nyert hő (amelyre termék-, hő- vagy tüzelőanyag-referenciaérték vagy technológia kibocsátás szerinti létesítményrész vonatkozik) alapvetően jogosult hőnek tekinthető. Ha egy fizikai egység, amelyből hőt nyernek ki, nem szerepel kifejezetten az ÜHG-engedélyben (pl. mert nem tüzelőberendezés, mint hőszivattyú), akkor azt az engedély hatálya alá tartozónak kell tekinteni, ha a létesítmény üzemelteti az I. mellékletben végzett tevékenységek kiszolgálására.

Hő felhasználása

Az ingyenes kiosztásra való jogosultságot az határozza meg, hogy a hőt milyen célra használják fel, a jogosult hőt a FAR-rendelet 2. cikk (3) bekezdésében felsorolt célok bármelyikére használják fel: termékgyártás, mechanikai energia előállítása amennyiben nem villamosenergia-termelésre fordítják, valamint (helyiség)fűtésre vagy -hűtésre használnak.

Példák arra, amikor a hő nem jogosult a hő-referenciáérték szerinti létesítményrész alatt:

- Tüzelőanyagok előmelegítése
- Hő vagy tüzelőanyag felhasználása szennyvíz kezelésére
- Közvetlenül égéstermék-kezelés céljából égetett tüzelőanyagok, mérhető hő visszanyerése nélkül
- Füstmentes fáklyázáshoz használt gőz

Irodafűtés

Ha egy létesítmény legalább egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrészt tartalmaz, az irodák fűtésével kapcsolatos kibocsátások már beleszámítanak a termék-referenciaérték határaiba. Ha egy létesítmény csak olyan termékeket állít elő, amelyekre nem vonatkozik egy termék-referenciaérték létesítményrész, az irodák fűtésére felhasznált hőt be lehet vonni a vonatkozó hő-referenciaérték létesítményrészbe (azaz úgy, hogy a kibocsátásáthelyezési expozíció megfelel a fő terméknek amelyet a helyszínen gyártanak).

Hűtés előállítás

A FAR-rendelet VII. melléklete 7.1. szakaszának utolsó mondata szerint magát a hűtési folyamatot kell hőfogyasztó folyamatnak tekinteni³³. Ahol a hideget távhűtésre használják, az ehhez a hűtéshez felhasznált hőt ezért a távfűtési létesítményrésznek kell fedeznie.

2a. lépés Legfeljebb három hő-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása³⁴ (amennyiben releváns)

Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészeket kell meghatározni, ha az alábbiak legalább egyike megvalósul:

- A létesítmény mérhető hőt fogyaszt a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész határain túl, amennyiben:
 - a hőt nem nem-ETS létesítmény állítja elő;
 - a hőt nem olyan létesítmény állította elő mely a 2003/87/EK Irányelv 14. és 15. cikke alapján került az ETS hatálya alá;
 - a hő nem egy salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik;
 - a hőt nem használják fel villamos energia előállítására.

ÉS/VAGY

- A létesítmény nem távfűtési célra³⁵ mérhető hőt exportál egy nem-ETS létesítményhez vagy entitáshoz, amennyiben:
 - a hő nem egy salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik
 - a hőt nem használják fel villamos energia előállítására

A **mérhető hőáramok** az alábbiak közül az összes jellemzővel rendelkeznek:

- **Nettó hőáramok**, ami azt jelenti, hogy a hőellátóhoz visszatérő kondenzátum vagy hővezető közeg hőtartalmát le kell vonni³⁶. A mérhető hőadatok meghatározására vonatkozóan lásd az adatgyűjtésről szóló 3. útmutató dokumentumot.
 - A hőáramok **továbbítása azonosítható csővezetékeken vagy vezetéseken keresztül történik**

³³ Lásd továbbá az ingyenes kiosztással kapcsolatos nyomonkövetésről és jelentésről szóló 5. sz. útmutató dokumentum 36. oldalát

³⁴ A CBAM-termékek előállításától és a kibocsátásáthelyezési státusztól függően lásd a 2.2. és 2.3. szakaszokat

³⁵ A távfűtési célra exportált hő ismertetését lásd a 3.3. fejezetben.

³⁶ Még ha nem is az összes kondenzátum tér vissza a hőellátóhoz, a nettó mérhető hőt a kondenzátum 100%-ának visszavezetését feltételezve kell kiszámítani.

ÉS

- A hőáramok **továbbítása hővezető közeg**, pl. gőz, forró levegő, víz, olaj, folyékony fémek vagy sók **használatával történik**

ÉS

- A hőáramok **mérése hőmennyiségmérővel történik vagy lehetséges**³⁷ (ahol a hőmennyiségmérő olyan eszköz, amely az áramlás mennyiségek és hőmérsékletek alapján mérni tudja az előállított energiamennyiséget)

Annak eldöntése, hogy hány hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell meghatározni, függ attól, hogy a létesítmény gyárt-e CBAM-terméket, valamint a termék CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotától, amelyhez a hőfogyasztás szükséges. A CBAM-termékek gyártási folyamata során felhasznált hőt egy adott CBAM-létesítményrészbe kell beépíteni. A nem CBAM-termékek gyártási folyamata során felhasznált hőt meg kell különböztetni a CL és a nem-CL között: a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt és a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának nem kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni. *A témával kapcsolatos további információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről és CBAM-ről szóló 2.2. és 2.3. fejezeteket.*

2b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (amennyiben releváns)

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (például hő) és kimenetet (például a hőtermeléssel kapcsolatos kibocsátások) az egyes létesítményrészekhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amikor a létesítmény üzemelt.

Amennyiben mérhető hőt használnak irodák és büfék fűtéséhez, ez a hő a termék-referenciaérték rendszerhatárain belül szerepel. Amennyiben a létesítményen belül nem sorolható fel termék-referenciaérték szerinti létesítményrész, akkor az ilyen célokhoz kapcsolódó bemeneteket, kimeneteket és kibocsátásokat a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészen belül kell elszámolni. Ennek a hőnek a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza a létesítményen belüli legrelevánsabb gyártási folyamaton alapul. Figyelembe kell venni, hogy az ipari területeken lévő irodák és büfék esetében ez nem tekinthető a távfűtés egy formájának. A fűtés megítélésének összhangban kell lennie a létesítmény engedélyével. A távfűtés meghatározását lásd a 3.3. fejezetben.

A hő-referenciaérték szerinti létesítményrész által fogyasztott hőmennyiség mérése a hőfogyasztó gyártósorokon, nem pedig a hőtermelő berendezéseknél történik. A hő-referenciaérték szerinti létesítményrészről nem-ETS entitásra exportált hő esetében azonban a mérési hely a hőtermelő berendezések kilépésénél van.

³⁷ „Hőmennyiségmérő”: a 2014/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 135., 2004.4.30., 1. o.) VI. mellékletének értelmében vett hőenergia-mérő (MI-004), vagy egyéb olyan készülék, amely áramlási mennyiség és hőmérséklet alapján mérni és rögzíteni tudja a termelt hőenergia mennyiségét (kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 2. cikk (8) bekezdés); Amennyiben nincs beépítve hőmennyiségmérő, útmutatásért lásd a nyomon követésről és jelentéstételről szóló 5. sz. útmutató dokumentumot.

3.3 Távfűtésre szolgáló létesítményrész meghatározása

3a. lépés Egy távfűtésre szolgáló létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Egy távfűtésre szolgáló létesítményrészről van szó, ha mindkét alábbi kritérium teljesül:

- A létesítmény mérhető hőt termel a salétromsav termék-referenciaérték szerinti létesítményrész határain kívül;

VAGY

- Mérhető hőt importál egy EU ETS létesítménytől, feltéve, hogy a hő nem egy salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik vagy nem olyan létesítményben mely a 2003/87/EK Irányelv 14. és 15. cikke alapján került az ETS hatálya alá

ÉS

- A hőt távfűtési célra exportálják.

A távfűtés jellemzői a következők:

- **Mérhető hő** hálózaton keresztül történő elosztására vonatkozik;
- **Helyiség fűtésére vagy hűtésére vagy használati melegvíz előállítására;**
- **Az EU ETS által nem lefedett** épületek vagy telephelyek számára;
- A termékek előállításához és kapcsolódó tevékenységekhez vagy villamos energia előállításához használt mérhető hő kizárása.

Megjegyzés: a távfűtésre szolgáló létesítményrész esetében a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz alapján nincs különbségtétel, mivel minden hőt meghatározásánál fogva távfűtés céljára használnak fel, amely nincs kitéve CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának. Hasonlóan, nincs különbségtétel a CBAM-státuszt illetően sem. Ezért legfeljebb egy távfűtésre szolgáló létesítményrész határozható meg. A többlethő távfűtési célra történő hatékony felhasználásának jutalmazása érdekében a távfűtésre szolgáló létesítményrészek esetében – a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett más létesítményrészekkel ellentétben – az ingyenes kibocsátási egységek mennyiségének kiszámításánál a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező (CLEF) nem csökken³⁸. Ehelyett a távfűtésre szolgáló létesítményrészek esetében 2025 után is egy 0,3 értékű CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező alkalmazandó. További információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről szóló 2.2. fejezetet.

A létesítmény, amely felé a hőexport történik, meg kell feleljen a FAR-rendelet 2. cikk (4) bekezdés szerinti távfűtés definíciónak. Bizonyítékra van szükség arra vonatkozóan, hogy a távfűtési célra kiszállítottként tekintett hőt helyiség fűtésére vagy hűtésére vagy használati melegvíz előállítására használják fel.

- A távfűtési hálózat számára kiszállított alacsony hőmérsékletű hő³⁹ esetében feltételezhető, hogy teljesülnek a távfűtés meghatározása szerinti feltételek.

³⁸ Az EU ETS irányelv 30. cikkével összhangban felülvizsgálható.

³⁹ 130°C alatti tervezési hőmérséklet a hőtermelő távfűtési hálózatba való belépési pontjánál.

- 130 °C vagy afeletti tervezési hőmérséklet esetén a hő csak akkor tekinthető távfűtési célra kiszállítottak, ha a hőtermelő megfelelő bizonyítékot mutat be – például éves értékesítési számadatok révén (az egész alapidőszakra vonatkozóan) –, amely egyértelműen megjelöli a helyiség fűtése vagy hűtése vagy használati melegvíz előállítására eladott hő mennyiségét.

A hőtermelőnek mindkét esetben meg kell erősítenie, hogy a távfűtési célra bejelentett hő nem része más ETS létesítményeknek történő ingyenes kiosztásnak.

A FAR-rendelet 2. cikk (4) bekezdés szerint egy nem-ETS létesítményben a helyiség fűtés beletartozik a távfűtés definíciójába.

3b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (amennyiben releváns)

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (például tüzelőanyag és/vagy hő) és kimenetet (például exportált hő és a hőtermeléssel kapcsolatos kibocsátások) az egyes létesítményrészekhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amikor a létesítmény üzemelt.

A távfűtési célra exportált hőt a hőexportáló létesítmények kilépésénél vagy a hőimportálók belépésénél kell mérni. Amennyiben a hőt távfűtési célra, valamint egyéb célokra exportálják, a távfűtési célú hőt a hőelosztási rendszer felépítésétől függően esetleg a hőimportáló létesítmény belépésénél kell mérni.

3.4 Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása

4a. lépés Legfeljebb három tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása⁴⁰ (amennyiben releváns)

Az 1. táblázat szerinti tüzelőanyag-referenciaérték módszert szükséges használni, amennyiben a létesítmény a termék-referenciaérték határain kívül éget el tüzelőanyagot vagy használ villamos energiát az alábbi célokra:

- közvetlen fűtés vagy hűtés hővezető közeg nélkül (vagyis ha a hő nem mérhető); vagy
- termékek gyártása; vagy
- mechanikus energia előállítása, amelyet nem villamos energia előállítására használnak.

Azzal a feltétellel, hogy:

- A tüzelőanyagot nem használják villamos energia előállítására; valamint
- A tüzelőanyagot és/vagy villamos energiát elsődlegesen hőtermelésre használják fel⁴¹, beleértve a hőtermelést mechanikus energia előállítására, amelyet nem villamos energia előállítására használnak; és

⁴⁰ A CBAM-termékek előállításától és a kibocsátásáthelyezési státusztól függően lásd a 2.2. és 2.3. szakaszokat

⁴¹ Habár az elsődleges cél a hőtermelés, a biztonsági fáklyázás jogosult marad ingyenes kiosztásra.

- A tüzelőanyagot nem fáklyázzák a biztonsági fáklyázás kivételével.
- A biztonsági fáklyázás az őránghoz szükséges tüzelőanyagok és a rendkívül ingadozó mennyiségű, technológiai vagy visszamaradt gázok légköri zavaroknak kitett egységben történő elégetése, amit a vonatkozó engedélyek biztonsági okokból kifejezetten előírnak a létesítmény számára. *A fenti meghatározás további magyarázatát a hulladékgázokról szóló 8. sz. útmutató dokumentumban találhatja meg; valamint*

Megjegyzés: A hulladék kezelésére (mérhető hő visszanyerése nélkül) közvetlenül elfogyasztott tüzelőanyag nem tekinthető tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrésznek jogosultnak, mivel nem kapcsolódik a fentiekben felsorolt három gyártási tevékenység (közvetlen fűtés/hűtés, termékek gyártása, mechanikus energia gyártása) közül egyikhez sem.

Annak eldöntése, hogy hány tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell meghatározni, függ attól, hogy a létesítmény gyárt-e CBAM-terméket, valamint azon termékek CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszától függ, amelyekhez az energiát felhasználják: a CBAM-termékek előállítása során felhasznált energiát külön CBAM-létesítményrészhez kell rendelni. A nem CBAM-termékek esetén a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitett termék gyártási technológiáján belül felhasznált energiát és a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának nem kitett termék gyártási technológiáján belül felhasznált energiát egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni. *A témával kapcsolatos további információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről és CBAM-ről szóló 2.2. és 2.3. fejezeteket.*

4b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (amennyiben releváns)

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (*felhasznált energia*) és kimenetet (*a felhasznált energiával kapcsolatos kibocsátások*) az egyes létesítményrészekhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évre vonatkozóan, amikor a létesítmény üzemelt.

3.5 Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása

5a. lépés Legfeljebb három technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Legfeljebb három technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészt kell meghatározni, ha a létesítmény technológiai kibocsátásai egy adott termék-referenciaérték határain kívül vannak, ahol a technológiai kibocsátások típusa lehet:

- „a” típus: az EU ETS irányelv. mellékletében felsorolt nem-CO₂ üvegházhatású gázkibocsátások. Jelenleg az N₂O az egyetlen olyan nem-CO₂ üvegházhatású gáz, amely szerepel az EU-ETS-ben a referenciaértékkel nem rendelkező termékekre vonatkozóan (csak a glioxál és glioxilsav gyártásából származó kibocsátások esetében, illetve az irányelv 24. cikke alapján esetlegesen egyoldalúan az EU ETS hatálya alá vont további

tevékenységek esetében, mint például a kaprolaktám előállítás). Az N₂O globális felmelegedési potenciálja 298 t CO₂eq/t N₂O⁴².

- „b” típus: az 5. táblázatban felsorolt tevékenységek közül bármelyikből közvetlenül származó CO₂ kibocsátások⁴³ (amelyek *nem* az e tevékenységek során létrejött tökéletlenül oxidálódott szén égetéséből származnak; mivel az ilyen 'közvetett CO₂ kibocsátások' lényegében a „c” típusba tartoznak);
- „c” típus: Mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia előállítása céljából hulladékgázok elégetéséből eredő kibocsátások, LESZÁMÍTVÁ az adott gázokéval azonos energiatartalmú földgázmennyiség égetéséből származó azonos mennyiségű kibocsátásokat⁴⁴; *Lásd a hulladékgázokra és technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészre vonatkozó 8. útmutató dokumentumban a hulladékgázok meghatározására, a “b” és a “c” típusú kibocsátások megkülönböztetésére és a megfelelő kiosztásra vonatkozó további információkat.*

Annak eldöntése, hogy a technológiai kibocsátás szerinti koncepció alapján hány létesítményrészt kell meghatározni, függ attól, hogy a létesítmény gyárt-e CBAM-terméket, valamint azon termékek CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszától függ, amelyek gyártási technológiája az alábbi technológiai kibocsátásokkal jár: a CBAM-termékek előállítása során felszabaduló technológiai kibocsátásokat külön CBAM-létesítményrészhez kell rendelni. A nem CBAM-termékek esetén a CO₂-kibocsátásáthelyezéskockázatának kitett termék gyártási technológiájából származó kibocsátásokat és a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett termék gyártási technológiájából származó kibocsátásokat egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni (a témával kapcsolatos további információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről és CBAM-ről szóló 2.2. és 2.3. fejezeteket).

Az alábbi táblázatban szereplő folyamatok esetében – csak ha az nem termék-referenciaérték szerinti létesítményrész része – fel kell mérni, hogy a CO₂ tartalmú anyag felhasználásának van-e a hőtermeléstől eltérő célja, és ha igen, melyiket kell az elsődleges célnak tekinteni. Csak akkor foglal magában technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészt, ha a hőtermelés nem tekintendő a folyamat elsődleges céljának.

⁴² A 601/2012/EU rendeletnek a CO₂-tól eltérő üvegházhatású gázok globális felmelegedési potenciálja tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. március 4-i 206/2014/EU bizottsági rendelet szerint.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0206&from=HU>

⁴³ A CO₂-kibocsátások meghatározásának összhangban kell lennie a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet előírásaival. Ez azt jelenti, hogy minden olyan biomasszából származó kibocsátás, amely megfelel a megújulóenergia-irányelv II. vonatkozó cikkeiben meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz-megtakarítási kritériumoknak, vagy ahol ezek a kritériumok nem vonatkoznak, nulla értékkel számítanak be.

⁴⁴ Egyedi szabály alkalmazandó, amennyiben a termék-referenciaérték határain kívül előforduló hulladékgázokat nem használják fel, főleg nyitott kemencék esetén, mivel a tökéletlenül oxidálódott szén további oxidációját nehéz ellenőrizni. *A témával kapcsolatban további útmutatás a technológiai kibocsátásokról és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található.*

5. táblázat: A technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása alá tartozó tevékenységek meghatározásai és példái (a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 2. cikkének (10) bekezdése)

Tevékenység meghatározása ⁴⁵	Példa
Ércek, koncentrátumok és másodlagos anyagok fémvegyületeinek kémiai, elektrolitikus vagy pirometallurgiai redukciója	Réz előállítása réz-karbonát ásványokból
Fémek és fémvegyületek szennyeződéseinek eltávolítása	Egy újrahasznosító technológia részeként kibocsátott hulladékfém szennyeződéseinek oxidációjából származó kibocsátások
Karbonátok lebomlása, a füstgázmosáshoz használt karbonátok kivételével	Magnézium-karbonát előállítása
Kémiai szintézis, amelyben széntartalmú anyag vesz részt a reakcióban	Akrilsav előállítása, acetilén előállítása (részleges oxidáció), akrilnitril előállítása (ammonoxidáció), formaldehid előállítása (részleges oxidáció/dehidrogénezés)
Széntartalmú adalékanyagok vagy nyersanyagok felhasználása;	A szerves adalékanyagok kerámiatermékek porozitásának növelése céljából alkalmazott oxidációjából származó kibocsátások
Félfém-oxidok vagy nemfém-oxidok, például szilikon-oxidok és foszfátok kémiai vagy elektrolitikus redukciója	Szilícium előállítása, foszfát érc előállítása

5b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (minden anyag, amelyből a technológiai kibocsátások származnak, amennyiben releváns) és kimenetet (pl. a hulladékgázok felhasználásához kapcsolódó technológiai kibocsátások, adatok, beleértve az égetésükből származó kibocsátásokat) az egyes létesítményrészekhez a (kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszakon belül minden olyan évre vonatkozóan, amelyben a létesítmény üzemelt.

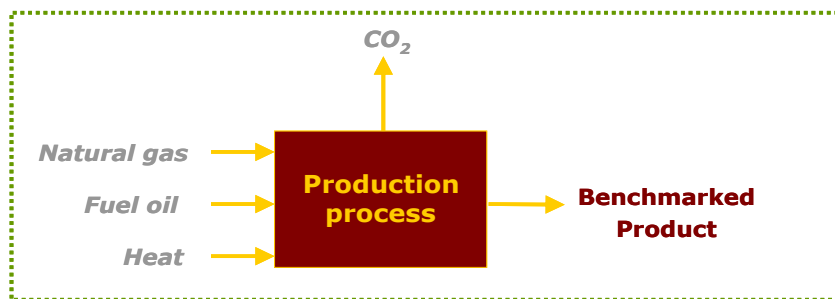
⁴⁵ A hőtermelésen kívüli egyéb elsődleges célt szolgáló minden folyamat.

4 A létesítményrészenkénti kiosztás meghatározása

A megfelelő létesítményrészek meghatározása után a múltbeli tevékenységi szintek és a (frissített) referenciaértékek alapján kiszámítható a létesítményrészekhez való kiosztás. Minden egyes létesítményrész kizárólag egyetlen módszert alkalmazhat. Ez a fejezet a különböző kiosztási módszerek alkalmazását magyarázza el az egyes létesítményrészekre vonatkozóan.

4.1 Termék-referenciaérték szerinti létesítményrész

A 2. ábra egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrészt mutat. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás meghatározása a referenciaértékkel rendelkező termék gyártásán alapul.

2. ábra Példa egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrésze

CO ₂	CO ₂
Production process	Termelési folyamat
Benchmarked Product	Referenciaértékkel rendelkező termék
Natural gas	Földgáz
Fuel oil	Tüzelőolaj
Heat	Hő

A 2.1 fejezetben leírt, a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó 1a. és 1b. lépéseket követő lépések a következők:

1c. lépés Múltbeli tevékenységi szint meghatározása

Az egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek múltbeli tevékenységi szintjei (HAL_p) a referenciaértékkel rendelkező termék medián éves gyártási mennyiségeiben vannak megadva. A termék definíciók és a gyártási egységek meghatározása a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben található, és az *ágazatspecifikus útmutatóról* szóló 9. útmutató dokumentum magyarázza el őket.

1d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó előzetes éves mennyiség kiosztás:

$$F_{p,k} = BM_p \times HAL_p \times CLEF_{p,k} \times CBAM_{p,k}$$

Ahol:

$F_{p,k}$	A p termék előzetes éves kiosztása a k évben (EU kibocsátási egység [EUA]/évben kifejezve)
BM_p	A p termék termék-referenciaértéke (EUA-ban/termékegységben kifejezve);
HAL_p	A p termék múltbeli tevékenységi szintje, tehát az éves termelés mediánja az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek szerint az alapidőszakon belül (termékegységben kifejezve). <i>Lásd az ágazatspecifikus útmutatóról szóló 9. útmutató dokumentumban a különböző termékek esetében használandó gyártási egységeket;</i>
$CLEF_{p,k}$	CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező p termék esetében k évben
$CBAM_{p,k}$	Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus – CBAM-tényező a p termékre k évben, amennyiben releváns

A tüzelőanyag és a villamos energia felcserélhetősége

A frissített FAR⁴⁶-nak megfelelően 2026. január 1-jétől a tüzelőanyag és a villamos energia közötti felcserélhetőség megszűnik a meglévő létesítmények és az új belépők (mely kérelmek 2024-től kerülnek benyújtásra) részére. Az egyéb esetekben történő alkalmazásra kérjük, ennek az útmutatónak a 2019-es verzióját megtekinteni.

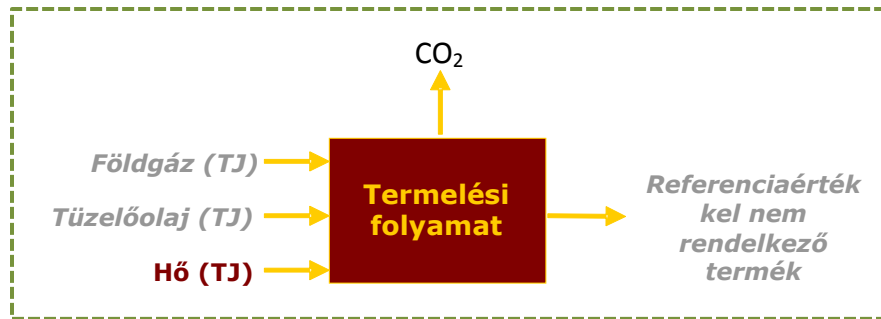
Hőimport nem-ETS létesítményektől

A salétromsav-referenciaérték hatálya alá tartozó termékeket gyártó létesítményrész, nem-ETS létesítmény vagy olyan létesítmény által termelt hő fogyasztása amely az ETS irányelv 14. és 15. cikke alapján került az ETS hatálya alá, nem jogosult az ingyenes kiosztásra. Ezért, amikor egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrész ilyen hőt importál, a hőmennyiséghez tartozó kiosztást le kell vonni az összes kiosztásból. *Lásd a határon keresztüli hőáramokról szóló 6. útmutató dokumentumban a téma részletesebb magyarázatát.*

4.2 Hő-referenciaérték szerinti létesítményrész

A 3. ábra egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt mutat. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a nettó mérhető hőfogyasztás alapján kerül megállapításra.

⁴⁶ A Bizottság felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikke

3. ábra: Példa egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre

A 2.2 fejezetben leírt, a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó 2a. és 2b. lépéseket követő lépések a következők:

2c. lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

Egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrész éves múltbeli tevékenységi szintje (HAL_h) TJ/év-ben van kifejezve és az alábbiak összege:

- Maga a létesítmény vagy másik ETS létesítmény által előállított nettó mérhető hő fogyasztása a termék-referenciaérték határain kívül, amennyiben a hő termelése nem az ETS hatálya alá az Irányelv 14. és 15. cikke alapján került létesítményben vagy salétromsav termék-referenciaérték határain belül történik, és azt nem villamos energia termelésére használják.
- Nem-ETS fogyasztókhöz (nem távfűtési célra) exportált nettó mérhető hőtermelés, amennyiben a hőt nem salétromsav termék-referenciaérték határain belül termelik és nem villamos energiatermelésre használják. *Lásd a határon keresztüli hőáramokról szóló 6. útmutató dokumentumban a téma részletesebb leírását.*

Lényegében nincs megkülönböztetve a különböző forrásokból származó hő (lásd a 2.3. fejezetben a 2a. lépés alatt a további magyarázatokat)

Az arra vonatkozó módszereket, hogy a múltbeli tevékenységi szint kiszámításához milyen típusú adatokat kell használni, az adatgyűjtésről szóló 3. sz. dokumentum B. melléklete írja le.

2d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlet használatával számítsa ki az egyes hő-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó előzetes éves kiosztást:

$$F_{h,k} = BM_h \times HAL_h \times CLEF_{h,k} \times CBAM_{h,k}$$

Ahol:

- $F_{h,k}$ A létesítményrészre vonatkozó előzetes, éves kiosztás a hő-referenciaérték alapján k évben (EU kibocsátási egység/év-ben kifejezve)
- BM_h Hő-referenciaérték; beállított értéke: XX EU kibocsátási egység / TJ.
- HAL_h Múltbeli tevékenységi szint, vagyis a kiosztásra jogosult nettó hő éves medián fogyasztása (mérés módja: termelés + import ETS-létesítményből –

nem ETS-létesítménybe távfűtés céljára) az alapidőszakban az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek szerint a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében (TJ/év-ben kifejezve).

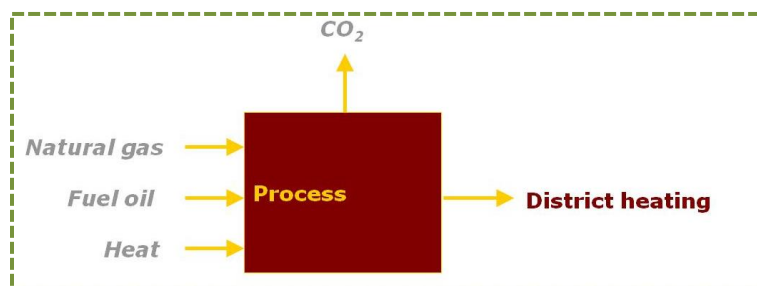
CLEF _{h,k}	CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében k évben
CBAM _{h,k}	Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus – CBAM-tényező a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre k évben, amennyiben releváns

Csak a nettó hőáramoknak van jelentőségük, ami azt jelenti, hogy a hőellátóhoz visszatérő kondenzátum vagy hővezető közeg hőtartalmát le kell vonni.⁴⁷ A hőtermelési folyamat részét képező saját hőfogyasztás (pl. a légtelenítő és a tüzelőanyag-előmelegítés) beleszámít a hő-referenciaértékbe, és az ingyenes kiosztás tekintetében nem kell hő-referenciaérték szerinti létesítményrész alá tartoznia. Az (EU kibocsátási egységek/TJ-ban) kifejezett hő-referenciaérték a hőtermeléssel kapcsolatos minden kibocsátásra kiterjed, azonban csak azokra a nettó hőáramokra terjedhet ki, amelyek a hőtermelő rendszeren kívül fogyaszthatók el, hogy a létesítményen belüli veszteségek ne számítsanak bele.

A nem-ETS fogyasztók részére (nem távfűtési célra) exportált hő esetében a nettó hőexportot kell használni a nettó hőfogyasztás helyett, és a kiosztást a hőtermelőhöz kell rendelni. Általános szabályként a nem-ETS üzem esetében nem feltételezhető a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának való kitettség. Amennyiben az üzemeltető indokoltan véli úgy, hogy a nem-ETS hőfogyasztót CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázata érheti, ezt kellő mértékben kell bizonyítania az illetékes hatóságok felé. *Lásd a határon keresztül hőáramokról szóló 6. útmutató dokumentumban a téma részletesebb leírását.*

4.3 Távfűtésre szolgáló létesítményrész.

Az 4. ábra egy távfűtésre szolgáló létesítményrész látható. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a távfűtési célra exportált mérhető hő alapján kerül megállapításra.

4. ábra: Példa egy távfűtésre szolgáló létesítményrészre

CO ₂	CO ₂
Process	Folyamat
District heating	Távfűtés
Natural gas	Földgáz

⁴⁷ Még ha nem is az összes kondenzátum tér vissza a hőellátóhoz, a nettó mérhető hő a kondenzátum 100%-ának visszavezetését feltételezve kell kiszámítani.

Fuel oil
Heat

Tüzelőolaj
Hő

A 2.3 fejezetben leírt, a távfűtésre szolgáló létesítményrészekre vonatkozó 3a. és 3b. lépéseket követő lépések a következők:

3c. lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

Egy távfűtésre szolgáló létesítményrész éves múltbeli tevékenységi szintje (HAL_h) TJ/év-ben van kifejezve és a távfűtés céljára exportált nettó mérhető hőt jelenti.

3d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlet használatával számítsa ki a távfűtésre szolgáló létesítményrésze vonatkozó előzetes éves kiosztást:

$$F_{DH,k} = BM_h \times HAL_{DH} \times CLEF_{DH}$$

Ahol:

$F_{DH,k}$ A távfűtésre szolgáló létesítményrésze vonatkozó előzetes éves kiosztás k évben (EU kibocsátási egységek/év-ben kifejezve);

BM_h Hő-referenciaérték; beállított értéke: XX EU kibocsátási egység / TJ.

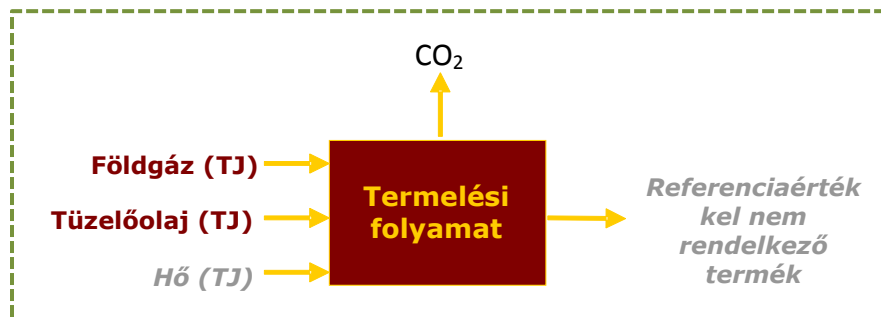
HAL_{DH} Múltbeli tevékenységi szint, vagyis az importált vagy távfűtés céljára egy EU ETS-létesítmény által a helyszínen termelt mérhető hő éves medián exportja az alapidőszakban az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek (TJ/év-ben kifejezve).

$CLEF_{DH}$ CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező a távfűtésre szolgáló létesítményrész esetében (=0.300).

Csak a nettó hőáramoknak van jelentőségük, ami azt jelenti, hogy a hőellátóhoz visszatérő kondenzátum vagy hővezető közeg hőtartalmát le kell vonni.

4.4 Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész

A 5. ábrán egy tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész látható. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a mérhető energia-fogyasztás alapján kerül megállapításra.

5. ábra Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész

A 2.4 fejezetben leírt, a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrésze vonatkozó 4a. és 4b. lépéseket követő lépések a következők:

4c. lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

A tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész éves múltbeli tevékenységi szintje (HAL_f) a (TJ/év-ben kifejezett) termék-referenciaérték határain kívüli energia-fogyasztást jelenti, azzal a feltétellel, hogy az elégetett tüzelőanyagot vagy a villamos energiát elsődlegesen hőtermelésre fordítják, termékek, mechanikus energia vagy fűtés/hűtés előállításához használják fel, nem pedig villamos energia termeléséhez vagy mérhető hő termeléséhez. Az éves múltbeli tevékenységi szint magában foglalja a biztonsági fáklyázáshoz használt tüzelőanyag mennyiséget. Az egyéb célokra (pl. a termék-referenciaérték határain kívüli hulladékkezelésre) használt energiát nem lehet figyelembe venni.

Amennyiben a tüzelőanyagot elsődlegesen nem mérhető hő⁴⁸ termelésére szolgáló égetési folyamatban használják fel, ez a tüzelőanyag-mennyiség nem vehető figyelembe a tüzelőanyag létesítményrész(ek) múltbeli tüzelőanyag-fogyasztásának megállapításában. A témával kapcsolatban további információk a hulladékgázokról szóló 8. útmutató dokumentumban található.

4d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlet használatával számítsa ki az egyes tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó előzetes éves kiosztást:

$$F_{f,k} = BM_f \times HAL_f \times CLEF_{f,k} \times CBAM_{f,k}$$

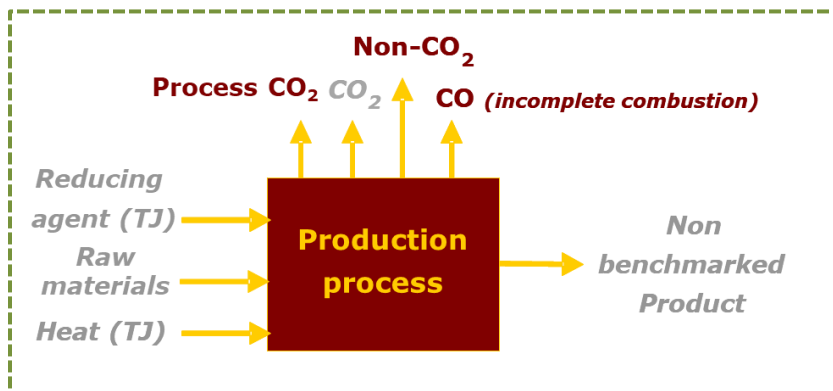
Ahol:

$F_{f,k}$	A létesítményrészre vonatkozó előzetes éves kiosztás k évben (EU kibocsátási egységek/év-ben kifejezve);
BM_f	Tüzelőanyag-referenciaérték; beállított értéke: XX EU kibocsátási egység / TJ;
HAL_f	Múltbeli tevékenységi szint, azaz a létesítményrész éves medián energia-fogyasztása az alapidőszakban, mely az alapidőszak adatgyűjtése során lett meghatározva és hitelesítve (TJ/év-ben kifejezve)
$CLEF_{f,k}$	CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében k évben.
$CBAM_{f,k}$	Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus – CBAM-tényező a tüzelőanyag-referenciáérték szerinti létesítményrészre k évben, amennyiben releváns

⁴⁸ Mivel azt hulladékgázokat előállító egyéb kémiai reakciókra használják fel (pl. fémérczek kémiai redukciója, kémiai szintézisek stb.).

4.5 Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész

Az 6. ábraán egy technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész látható. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a múltbeli technológiai kibocsátások alapján kerül megállapításra.

6. ábra Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész

Process CO ₂	Technológiai CO ₂
CO ₂	CO ₂
Non-CO ₂	Nem CO ₂
CO (<i>incomplete combustion</i>)	CO (<i>tökéletlen égés</i>)
Reducing agent (TJ)	Redukálószer (TJ)
Raw materials	Nyersanyagok
Heat (TJ)	Hő (TJ)
Production process	Termelési folyamat
Non benchmarked Product	Referenciaértékkel nem rendelkező termék

A 2.5 fejezetben leírt, a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó 5a. és 5b. lépéseket követő lépések a következők:

5c. lépés Múltbeli tevékenységi szint meghatározása

A technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (HAL_e) (tCO₂e/év egységben kifejezve) az alábbiak összege:

- olyan nem-CO₂ üvegházhatású gázkibocsátások, amelyeket a 2003/87/EK irányelv I. melléklete sorol fel, és amelyekre nem vonatkozik termék-referenciaérték vagy bármely más tartalék-referenciaérték („a” típus, lásd. a 3.5. fejezetet)
- az 5a. lépésben felsoroltak közül bármely tevékenységből származó CO₂ kibocsátások („b” típus, lásd. a 3.5. fejezetet)
- Mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia előállítása céljából az 5a. lépésben felsorolt tevékenységek eredményeként keletkező, tökéletlenül oxidálódott szén égetéséből eredő kibocsátások, LESZÁMÍTVA az adott gázokéval azonos energiataralmú földgázmennyiség égetéséből származó kibocsátásokat, figyelembe véve az eltérő energiaátalakítási hatékonyságokat. A tökéletlenül oxidálódott szénre vonatkozó kiosztás a hulladékgázok kiosztását foglalja magába („c” típus).

A technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekre és hulladékgázokra vonatkozó további információk a 8. útmutató dokumentumban található.

5d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlettel számítsa ki az egyes olyan létesítményrészekre vonatkozó kiosztást, amelyekre a múltbeli kibocsátások koncepció érvényes:

$$F_{e,k} = PRF \times HAL_e \times CLEF_{e,k} \times CBAM_{e,k}$$

Ahol:

$F_{e,k}$	A létesítményrészeire vonatkozó előzetes éves kiosztás k évben (EU kibocsátási egységek/évben kifejezve);
PRF	Technológiai kibocsátások redukciós tényező, amelynek beállított értéke 0,97 (dimenzió nélküli).
HAL_e	Múltbeli tevékenységi szint, azaz a létesítményrész „technológiai kibocsátásainak” mediánja az alapidőszakban, mely az alapidőszak adatgyűjtése során lett meghatározva és hitelesítve (tCO ₂ e/év-ben kifejezve);
$CLEF_{e,k}$	CO ₂ -kibocsátáshelyezési tényező a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész esetében k évben.
$CBAM_{e,k}$	Az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus – CBAM-tényező a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészeire k évben, amennyiben releváns

A „b” típusú technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek esetében a múltbeli tevékenységi szint az alapidőszakon belüli CO₂ kibocsátásokon alapul.

Hulladékgázok mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia termelésétől eltérő célból történő égetése esetén a múltbeli tevékenységi szintnek azon a feltevésen kell alapulnia, hogy a gázkeverék széntartalmának 75%-a teljesen oxidálódik (CO₂). A hulladékgázok⁴⁹ égetéséből származó technológiai kibocsátásokkal kapcsolatos további útmutatásért lásd a *hulladékgázokra és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó 8. sz. útmutató dokumentumot*.

⁴⁹ Beleértve a termék-referenciaértékek határain kívül nyitott kemencékben keletkező hulladékgázokat.

5 Előzetes és végleges kiosztás létesítményenként

5.1 Előzetes kiosztás

A létesítményenkénti kibocsátási egységek előzetes, összes éves mennyiségének (beleértve a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezőt a 2.2. fejezetben található egyenlet szerint, valamint a 2.3. fejezet szerinti CBAM-tényezőt) kiszámításához össze kell adni a létesítményrészekhez tartozó kibocsátási egységeket.

$$F_{inst,k} = \sum_i F_{i,k}$$

Ahol:

$F_{inst,k}$ A létesítményhez rendelt előzetes összes kiosztás k évben;

$F_{i,k}$ Előzetes kiosztás az i létesítményrész számára a k évben.

5.2 Az ingyenes kiosztás feltételekhez kötése

A negyedik kereskedési időszak második részidőszakában új szabályok befolyásolhatják a létesítmények részére kiosztandó térítésmentes egységek számát.

Az ETS Irányelvben meghatározott ilyen feltételek:

1. Az energetikai auditjelentésre vagy az Energiahatékonysági Irányelv 8. cikke szerinti tanúsított energiagazdálkodási rendszer létrehozására kötelezett létesítmények esetében csökkenteni kell az ingyenes kiosztást 20%-kal, amennyiben ezek a létesítmények nem tudják bizonyítani, hogy az energetikai auditban vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerben foglalt ajánlásokat nem hajtották végre
2. Az ingyenes kiosztást 20%-kal kell csökkenteni a kiosztásra jogosult létesítmények esetében, amennyiben a létesítményrész üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje meghaladta a vonatkozó termék-referenciaértékek szerinti kibocsátási szintje 80. percentiliséét, kivéve, ha rendelkeznek megfelelő Klímasemlegességi Tervvel.⁵⁰
3. Azokban a tagállamokban, ahol relatív nagy a távfűtésből eredő kibocsátás, a távfűtés létesítményrészrel rendelkező létesítmények üzemeltetői részére az előzetes ingyenes kiosztást növelni kell 30%-kal, amennyiben a létesítmény megfelelő Klímasemlegességi Tervet nyújtott be és megfelelő beruházásokat hajtott végre a kibocsátás-csökkentés 2030-ra vonatkozó céljainak elérése érdekében. Ez a feltétel Magyarország esetében nem alkalmazandó.

Ezen feltételeket leíró részletes szabályok nem képezik tárgyát a jelen útmutató dokumentumnak. További információért lásd a Klímasemlegességi Tervekről szóló 11. sz. és az energihatékonysági intézkedésekről szóló 12. sz. útmutatót.

⁵⁰ Ez a feltétel nem alkalmazandó abban az esetben, ha a releváns termékreferencia létesítményrészhez tartozó ingyenes kiosztás a létesítmény teljes előzetes kiosztásának a 20%-át nem éri el a 2021-2025 időszak vonatkozásában

5.3 Végleges kiosztás

Az EU ETS-irányelv 10a. cikkének (5) bekezdése és a módosított FAR-rendelet 16. cikkének (8) bekezdése lehetővé teszi a CSCF alóli mentességet a „legjobban teljesítők” számára. Ez azokra a létesítményekre vonatkozik, amelyeknek egy vagy több létesítményrészre van, amelyek üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának szintje alacsonyabb, mint a vonatkozó referenciaérték leghatékonyabb létesítményrészeinek 10%-os átlaga az adott időszakban. Az ezeket a kibocsátási szinteket elérő létesítményrészek által kapott ingyenes kiosztás teljes összegének a létesítmény számára ingyenesen kiosztott előzetes kibocsátási egységek több mint 60%-át kell fedeznie.

Példa: 'A' létesítmény két termék-referenciaérték szerinti létesítményrészrel: A_{P1} és A_{P2}

Az A létesítmény előzetesen meghatározott kiosztása 2027-ben (az 5.1. fejezetben leírtak szerint): $F_{A,2027}=100$ EUA

Az A_{P1} létesítményrész előzetes kiosztása: $A_{P1}=70$ EUA/év

Az A_{P1} létesítményrész kibocsátás intenzitása = 0,094 tCO₂ekvivalens/t

A 10 % leghatékonyabb létesítmény átlagos kibocsátás intenzitása 2021-2022-ben a P1 termék-referenciáértékre = 0.100 tCO₂ekvivalens/t

Mivel az A_{P1} létesítményrészhez rendelt kiosztás az $F_{A,2027}$ több mint 60%-át teszi ki, és ennek a létesítményrésznek a kibocsátás intenzitása alacsonyabb, mint a 10% leghatékonyabb létesítmény átlagos értéke a vonatkozó referenciaértékre vonatkozóan, ha 2027-ben a CSCF-re azért van szükség, hogy az ingyenes kiosztás teljes összege ne haladja meg a maximális összeget, a CSCF az A létesítményre nem jelentkezik. Így az A létesítmény végleges ingyenes kiosztása megegyezik az előzetes kiosztásával.

$$F_A^{final}(2027) = F_{A,2027}$$

A 10% leghatékonyabb létesítmény referenciaértékekre vonatkozó átlagértékeit a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan a kibocsátási egységek ingyenes kiosztására vonatkozó felülvizsgált referenciaértékeket meghatározó bizottsági végrehajtási rendeletben teszik közzé.

A „legjobban teljesítők” listájának meghatározása csak a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozó felülvizsgált referenciáértékek véglegessé válása után lehetséges.

Minden más létesítmény(mely nem minősül „villamosenergia-termelőnek”⁵¹) esetében az egységek éves összes mennyiségét az alábbi módon kell meghatározni:

$$F_{inst}^{final}(k) = F_{inst,k} \times CSCF_k$$

Ahol:

$F_{inst}^{final}(k)$ A létesítményhez rendelt végleges összes kiosztási mennyiség k évben;

$CSCF_k$ Ágazatok közötti korrekciós tényező⁵² k évben (szükség esetén).

⁵¹ A megkülönböztetés 2025. év végéig érvényes.

2025-ig bezárólag ha az ágazatközi korrekciós tényező bármely évben alkalmazandó⁵³, akkor a „villamosenergia-termelő cégnek” minősülő létesítmények esetében az egységek végleges éves összes mennyiségét a fent bemutatott módon kell meghatározni. Azonban azokban az években, amikor az ágazatközi korrekciós tényező nem alkalmazandó, az egységek végleges éves összes mennyiségét az alábbi módon kell meghatározni:

$$F_{inst}^{final}(k) = F_{inst,k} \times LRF_k$$

Ahol:

k k év;

$F_{inst}^{final}(k)$ A létesítményhez rendelt végleges összes kiosztási mennyiség k évben;

$F_{inst,k}$ A létesítmény előzetes kiosztása k évben;

LRF_k Lineáris csökkentési tényező (lásd a táblázatot az 1. sz. útmutató dokumentumban).

2026. január 1-jétől kezdődően, a korábban “villamosenergia-termelő” státusszal rendelkező létesítményeket ugyanúgy fogják kezelni mint az összes többi ETS létesítményt.

⁵² Az ágazatközi korrekciós tényezőről további információt az 1. sz. a térítésmentes kiosztásról szóló általános útmutatóban talál.

⁵³ Az „ágazatközi korrekciós tényező alkalmazandó” azt jelenti, hogy az ágazatközi korrekciós tényező értéke bármely évben 1 alatti, ami a kiosztás lefelé történő kiigazítását eredményezi.

6 A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

6.1 Alapmódszer a múltbeli tevékenységi szint meghatározására

Ahogy azt az előző fejezetben leírt lépések bemutatják, valamely létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjének meghatározásához azt az alapmódszert kell alkalmazni, amely a létesítményrész alapidőszakra vonatkozó éves tevékenységi szintjeinek mediánját veszi figyelembe, 2019-től 2023-ig, tehát: $HAL = \text{medián}_{2019-2023}(\text{éves tevékenységi szintek})$

Az alapidőszak minden olyan évet figyelembe kell venni, amelyben a *létesítmény* legalább 1 napig működött (lásd a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 15. cikkének (7) bekezdését).

Ennek megfelelően bizonyos esetekben figyelembe kell venni a létesítményrésznek a nulla tevékenységi szintű éveit is, ha legalább egy másik létesítményrész működött. Ez különösen azokra a létesítményekre vonatkozik, amelyek különböző, referenciaértékkel rendelkező termékeket gyártottak ugyanazon a gyártósoron. Az alábbi példák azt bizonyítják, hogy a standard módszer ilyen esetekben is működik.

1. példa

Egy üvegyárnak olyan üvegyártó gépsora van, amelyen színes és színezetlen üvegpalackok egyaránt gyárthatók. A két terméktípusra két különböző termék-referenciaérték vonatkozik. 2019–2023 során az alábbi tevékenységi szinteket érték el.

3. táblázat: Az üvegyártó létesítmény múltbeli tevékenységi szintjei

	2019	2020	2021	2022	2023
Színezett üvegpalackok	800	800	0	0	800
Színezetlen üvegpalackok	0 ⁵⁴	0	800	800	0

Mivel a létesítményre két termék-referenciaérték vonatkozik, ezért két létesítményrészt kell alkalmazni. A HAL megállapítása érdekében a 15. cikk (7) bekezdése szerint az egyes termék-referenciaértékek esetében azon alapidőszak éves termelésének a mediánját kell figyelembe venni, amely alatt a **létesítmény** (azaz a létesítmény egészét kell vizsgálni, nem az egyes létesítményrészeket) legalább egy napig üzemelt:

$$HAL_{\text{színezett üveg}} = \text{medián}_{2019-2023}(800, 800, 0, 0, 800) = 800$$

$$HAL_{\text{színezetlen üveg}} = \text{medián}_{2019-2023}(0, 0, 800, 800, 0) = 0$$

A létesítmény egészére vonatkozó HAL értékek összege 800, és ez tükrözi az üvegyár múltbeli tevékenységeit.

2. példa

Egy papírgyárnak olyan papírgyártósora van, amelyen 3 féle papír gyártható: újságpapír, nem bevont finompapír és bevont finompapír. A három termékféleségre három különböző

⁵⁴ Ebben az esetben a múltbeli tevékenységi szint kiszámításában figyelembe vett éves tevékenységi szint értéke 0, mivel a létesítményrész a korábbi években működött. Ha a létesítményrész 2016-ban kezdte volna meg működését, akkor a 2014-es és 2015-ös évet nem kellett volna figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor. Az ilyen esetekkel kapcsolatos útmutatásért lásd a 6.2. fejezetet.

termék-referenciaérték vonatkozik. 2019-2023 során az alábbi tevékenységi szinteket érték el.

7. táblázat: A papírgyártó létesítmény múltbeli tevékenységi szintjei

	2019	2020	2021	2022	2023
Újságpapír	800	0	500	700	0
Nem bevont finompapír	200	600	0	300	500
Bevont finompapír	0 ⁵⁵	400	500	0	500

Mivel a létesítményre három termék-referenciaérték vonatkozik, ezért három létesítményrészt kell alkalmazni. A HAL megállapítása érdekében a 15. cikk (7) bekezdése szerint az egyes termék-referenciaértékek esetében azon alapidőszak éves termelésének a mediánját kell figyelembe venni, amely alatt a **létesítmény** (azaz a létesítmény egészét kell vizsgálni, nem az egyes létesítményrészeket) legalább egy napig üzemelt:

$$HAL_{\text{újságpapír}} = \text{medián}_{2019-2023} (800, 0, 500, 700, 0) = 500$$

$$HAL_{\text{nem bevont finompapír}} = \text{medián}_{2019-2023} (200, 600, 0, 300, 500) = 300$$

$$HAL_{\text{bevont finompapír}} = \text{medián}_{2019-2023} (0, 400, 500, 0, 500) = 400$$

A létesítmény egészére vonatkozó HAL értékek összege 1200. Az első példához hasonlóan az eredmények nagyon jól tükrözik a termelési szinteket.

6.2 Múltbeli tevékenységi szint meghatározása, amikor nem a teljes alapidőszak jön számításba

Külön rendelkezések alkalmazandók arra az esetre, ha a múltbeli tevékenységi szint nem áll rendelkezésre az egész alapidőszakra. E tekintetben a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet két helyzetet különböztet meg:

- Egy létesítményrész két naptári évnél rövidebb ideig működött;
- Egy létesítményrész az üzemszerű működés megkezdése óta nem működött egy teljes naptári éven keresztül.

Ha egy létesítményrész **két naptári évnél rövidebb ideig működött** az adott alapidőszak alatt, akkor a múltbeli tevékenységi szint meghatározásához az e létesítményrész üzemszerű működésének megkezdése utáni első naptári működési év tevékenységi szintjét kell figyelembe venni. Ez a módszer a létesítményen belüli minden létesítményrészre érvényes, amelynek üzemszerű működése 2022. 01. 01. után kezdődik. Ha egy létesítményrész az alapidőszak alatt, az üzemszerű működés megkezdése után **nem működött egy teljes naptári éven keresztül**, akkor a múltbeli tevékenységi szintet akkor kell meghatározni,

⁵⁵ Mint fentebb, ebben az esetben a múltbeli tevékenységi szint kiszámításában figyelembe vett éves tevékenységi szint értéke 0, mivel a létesítményrész a korábbi években működött. Ha a létesítményrész 2015-ben kezdte volna meg működését, akkor a 2014-es évet nem kellett volna figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor. Az ilyen esetekkel kapcsolatos útmutatásért lásd a 6.2. fejezetet.

amikor az első teljes naptári működési év után benyújtják a tevékenységi szintről szóló jelentést⁵⁶.

Nincs szükség meghatározott módszerre annak figyelembe vételéhez, ha az alapidőszak alatt valamely létesítmény(rész) esetleg befejezi működését vagy a termelésben esetleg változás áll be. A tevékenységi szint változására vonatkozó szabályok minden ilyen változást automatikusan szabályozni fognak. *Az e témával kapcsolatos további útmutatásért lásd az új belépőkről és a bezárásokról szóló 7. sz. útmutató dokumentumot.*

A 4. fázisban az „üzemszerű működés megkezdése” alatt a működés első napja értendő⁵⁷. A „működés első napjaként” az a nap határozandó meg, amikor a tevékenységi szint nagyobb mint 0.

Az alábbi szövegdoboz néhány példát mutat be arra vonatkozóan, hogy miként kell figyelembe venni a létesítményrészek alapidőszak alatti működését a múltbeli tevékenységi szint meghatározásában.

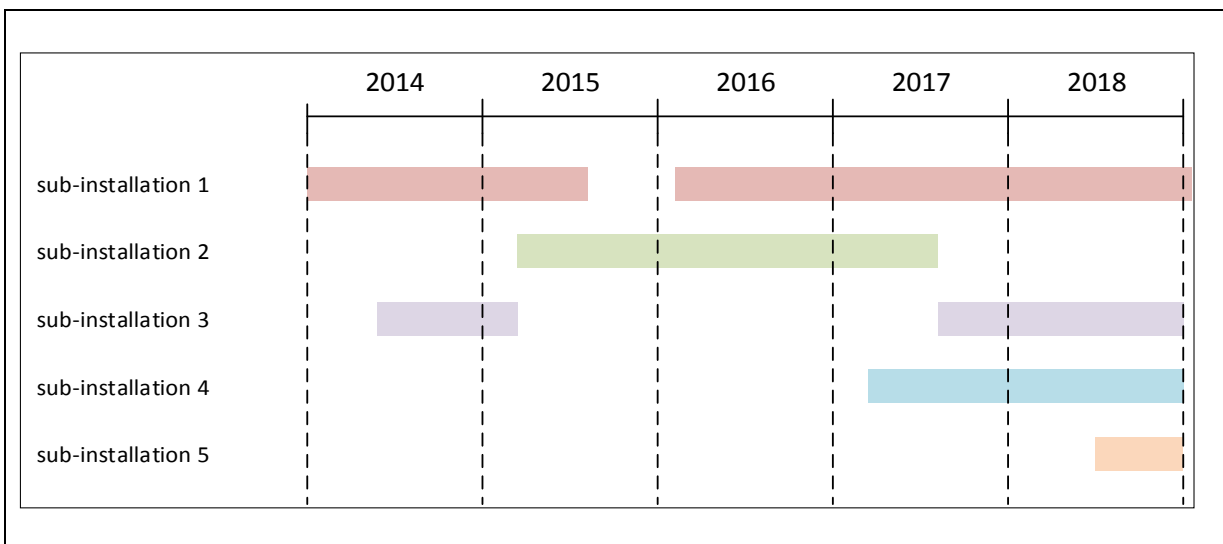
Példák a múltbeli tevékenységi szint kiszámítására abban az esetben, ha egy adott létesítményrész nem működik a teljes alapidőszak alatt

A következő példa bemutatja, hogy a különböző létesítményrészeket a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor hogyan kell figyelembe venni attól függően, hogy mikor kezdik meg működésüket és hogyan működnek az alapidőszak alatt a következő években.

Ebben a példában több létesítményrész szerepel, és be vannak jelölve azok az évek, amelyekben az alapidőszak alatt működtek. Feltételezzük, hogy a 2., 4. és 5. létesítményrész üzemzerű működése az alapidőszak alatt kezdődött meg, azaz korábban egyáltalán nem működtek. Az ezután következő példákban több létesítmény szerepel, amelyeket a felsorolt létesítményrészek közül egy vagy több alkot.

⁵⁶ Ez lesz a helyzet a működésüket 2023. január 1-je után megkezdő létesítmény(rész)ek esetében. Ezekben az esetekben a múltbeli tevékenységi szint nem fog időben rendelkezésre állni ahhoz, hogy belefoglalják a tagállami átültető intézkedésekbe, azonban a 4. kereskedési időszak kezdete előtt ismer lesz. Ugyanez lesz érvényes azokra a létesítményekre, melyek 2024. január 1-jét követően kerülnek az ETS hatálya alá a módosított I. melléklet alapján.

⁵⁷ Eltér a 3. fázisban érvényes meghatározástól.

Létesítmény	Létesítményrészei	A múltbeli tevékenységi szint meghatározásához az egyes létesítményrészek esetében figyelembe veendő évek.					A létesítményrész 2 naptári évnél rövidebb ideig működik?	Ha igen, a múltbeli tevékenységi szinthez figyelembe veendő év
		2014	2015	2016	2017	2018		
A	1. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
B	2. létesítményrész		X	X	X		Nem	N. a.
C	3. létesítményrész	X	X		X	X	Nem	N. a.
D	4. létesítményrész				X	X	Igen	2018
E	5. létesítményrész					X	Igen	2019
F	1. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
	2. létesítményrész		X	X	X	X	Nem	N. a.
G	1. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
	3. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
H	2. létesítményrész		X	X	X	X	Nem	N. a.
	3. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
I	4. létesítményrész				X	X	Igen	2018
	5. létesítményrész					X	Igen	2019
J	3. létesítményrész	X	X		X	X	Nem	N. a.
	4. létesítményrész				X	X	Igen	2018

Példák folytatása

Összefoglalva:

- Ha egy A. létesítményrész az alapidőszak alatt az Y évben kezdi meg működését, akkor csak az Y évtől kezdődően vehető számításba (vagyis ha egy létesítmény több létesítményrészből áll, akkor ennek a létesítményrésznek NEM lesz 0 tevékenységi szintje a Y-1 évben). Ez a helyzet például a 2. létesítményrész esetében, amely 2015-ben kezdi meg működését, ezért a múltbeli tevékenységi szintjének kiszámításához soha nem kellett figyelembe venni a 2014-es évet.
- Az előző franciabekezdésben leírt helyzetek kivételével a múltbeli tevékenységi szint

kiszámításához az alapidőszak alatti minden olyan évet figyelembe kell venni, amelyben LEGALÁBB EGY létesítményrész működött (ha egy létesítményrész az alapidőszak egy vagy több éve alatt nem működik, de egy másik létesítményrész igen, akkor ezeket az éveket 0 tevékenységi szinttel be kell számítani – lásd a 6.1. fejezetben szereplő példákat). Ebben a példában a C. létesítmény esetében a 2016-os évet nem kell figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint meghatározásához, mivel abban az évben nem működik a létesítményrész, és a C. létesítményhez nem tartozik másik létesítményrész. Azonban a H. létesítményen belül a 3. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjéhez figyelembe kell venni a 2016-os évet – noha a tevékenységi szintje abban az évben 0 –, mivel a H. létesítmény legalább egy napig működött abban az évben (a 2. létesítményrészsel);

- Ha egy létesítményrész az alapidőszak alatt 1 naptári évnél rövidebb ideig működik, akkor a múltbeli tevékenységi szintje az első teljes naptári működési éven fog alapulni, vagyis a 2019-es éven. Ebben a példában ez a helyzet az 5. létesítményrész esetében.

Az **új belépők** esetében az ingyenes kibocsátási egységek kiszámításához alapvetően ugyanazt a módszert kell alkalmazni, mint a már jelen lévők esetében, azaz a múltbeli tevékenységi szintet meg kell szorozni a referenciaértékkel⁵⁸. Egy új belépő működésének első két évében a kibocsátási egységek előzetes éves mennyiségének kiszámításához az új belépő adott évi tényleges tevékenységi szintjét kell alkalmazni⁵⁹.

Az új belépők számára történő kiosztásokkal kapcsolatban további részletes iránymutatásért lásd a 7. sz. útmutató dokumentumot.

A tevékenységi szint változásai következtében a kiosztásban bekövetkező változások meghatározásának módjára vonatkozó részletes szabályokat a tevékenységi szint változásáról szóló végrehajtási jogi aktus állapít meg⁶⁰. *További részletes útmutatásért lásd a tevékenységi szint változásáról szóló útmutató dokumentumot.*

⁵⁸ Valamint adott esetben egyéb korrekciós tényezőket (mint a CO₂-kibocsátásáthelyezési expozíciós tényező).

⁵⁹ Megjegyzendő, hogy ez eltér a 3. fázisban alkalmazott módszertől, amely szerint az új belépők tevékenységi szintjének meghatározásához az egyes létesítményrészek kapacitását meg kellett szorozni egy kapacitáskihasználási tényezővel (RCUF vagy SCUF).

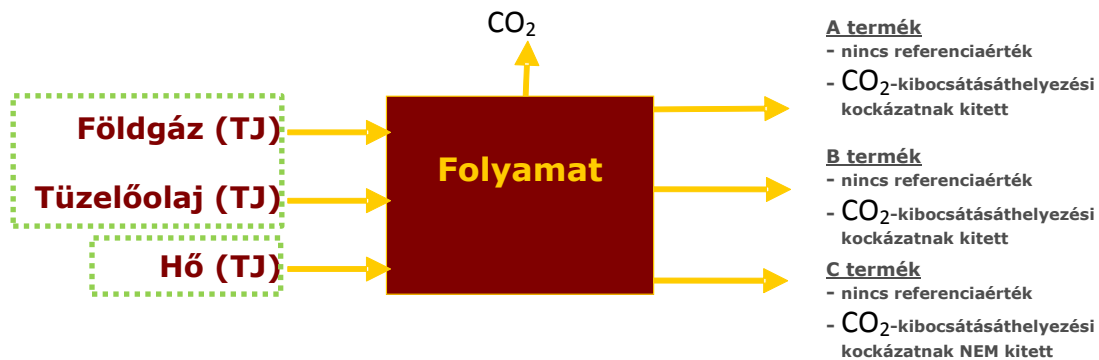
⁶⁰ Hivatkozás a végrehajtási jogi aktusra.

7 További példák

Ez a fejezet néhány további példával illusztrálja a létesítmények kiosztásának számítását.

7.1 1. példa: Létesítmény termék-referenciaértékek nélkül és különböző CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotokban

Vizsgáljuk meg az alábbi létesítményt, amely három terméket (A, B és C) gyárt, ezek közül az A és a B CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve, a C azonban nincs.

7. ábra: Hány létesítményrész van jelen ennél a létesítménynél?

Mivel az A, B és C termékekre vonatkozóan nincs termék-referenciaérték, a tartalék-referenciaértékeket kell alkalmazni. Amennyiben nincsenek kiosztásra jogosult technológiai kibocsátások, akkor csak a hő- és tüzelőanyag-referenciaértékeket kell használni. Mivel a CO₂-kibocsátásáthelyezési állapota nem azonos minden termék esetében és egyik termék sem CBAM-termék, ezért összesen négy létesítményrész van.

1. Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek kitétt termékek (A és B) esetében;
2. Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek (C) nem kitétt termékek esetében;
3. Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek kitétt termékek (A és B) esetében;
4. Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek (C) nem kitétt termékek esetében.

Az egyes létesítmények múltbeli tevékenységi szintjének számításához csak az adott termék(ek) gyártásához szükséges hő (vagy tüzelőanyag/energia) részt kell figyelembe venni:

- Az 1. létesítményrész HAL értékét az A és B termékek gyártásához felhasznált mérhető hő alapján kell számítani;
- A 2. létesítményrész HAL értékét a C termék gyártásához felhasznált mérhető hő alapján kell számítani;

- A 3. létesítményrész HAL értékét kizárólag az A és B termékek gyártásához felhasznált energia alapján kell számítani, nem beleszámítva a mérhető hő előállításához felhasznált tüzelőanyagot vagy villamos energia fogyasztást.
- A 4. létesítményrész HAL értékét kizárólag a C termék gyártásához felhasznált energia alapján lehet számítani, nem beleszámítva a mérhető hő előállításához felhasznált tüzelőanyagot vagy villamos energia fogyasztást.

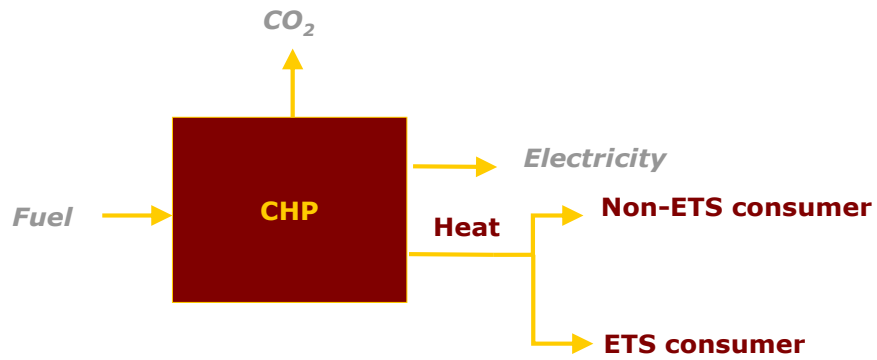
Az alkalmazandó adatokra vonatkozó útmutató az *adatgyűjtésről szóló 3. útmutató dokumentumban* található.

7.2 2. példa: Kapcsolt hő és villamos energia (CHP)

CHP létesítmény esetében (lásd: 8. ábra) a létesítmény mind hőt, mind villamos energiát termel:

- A villamos energia termelése nem jogosult ingyenes kiosztásra.
- A hő termelése jogosult ingyenes kiosztásra:
 - A CHP létesítmény nem részesül semmilyen ingyenes kiosztásban a másik **ETS fogyasztónak** szánt hő részeként, mivel a másik ETS hőfogyasztó az általa felhasznált hő után ingyenes kiosztásban részesül.
 - A CHP létesítmény ingyenes kiosztásban részesül a **nem-ETS fogyasztók** részére exportált hőre és a létesítménynél felhasznált hőre vonatkozó hő-referenciaérték szerint, ha ezt a hőt nem villamos energia termelésére használják. A hőmennyiségnek csak ezt a részét szabad figyelembe venni a CHP hő-referenciaérték szerinti létesítményrészére vonatkozó múltbeli tevékenységi szint megállapításakor.

Alapértelmezésben feltételezzük, hogy a nem-ETS fogyasztók olyan termékeket gyártanak, amelyek nincsenek a CL-listán és CBAM-termékeknek sem minősülnek.. Amennyiben a CHP üzemeltető bizonyítani tudja, hogy egyik ilyen nem-ETS hőfogyasztója vélhetően a CL-listán szereplő terméket állít elő, szükség lehet arra, hogy a létesítményrészt legfeljebb 3 hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre ossza fel: az egyik azokra a nem-ETS hőfogyasztókra vonatkozik, amelyek nem-CL termékeket gyártanak, a másik pedig azokra a nem-ETS fogyasztókra, amelyek a CL-listán szereplő, de nem-CBAM termékeket állítanak elő, a harmadik pedig a nem-ETS fogyasztókra, amelyek CBAM-termékeket állítanak elő.

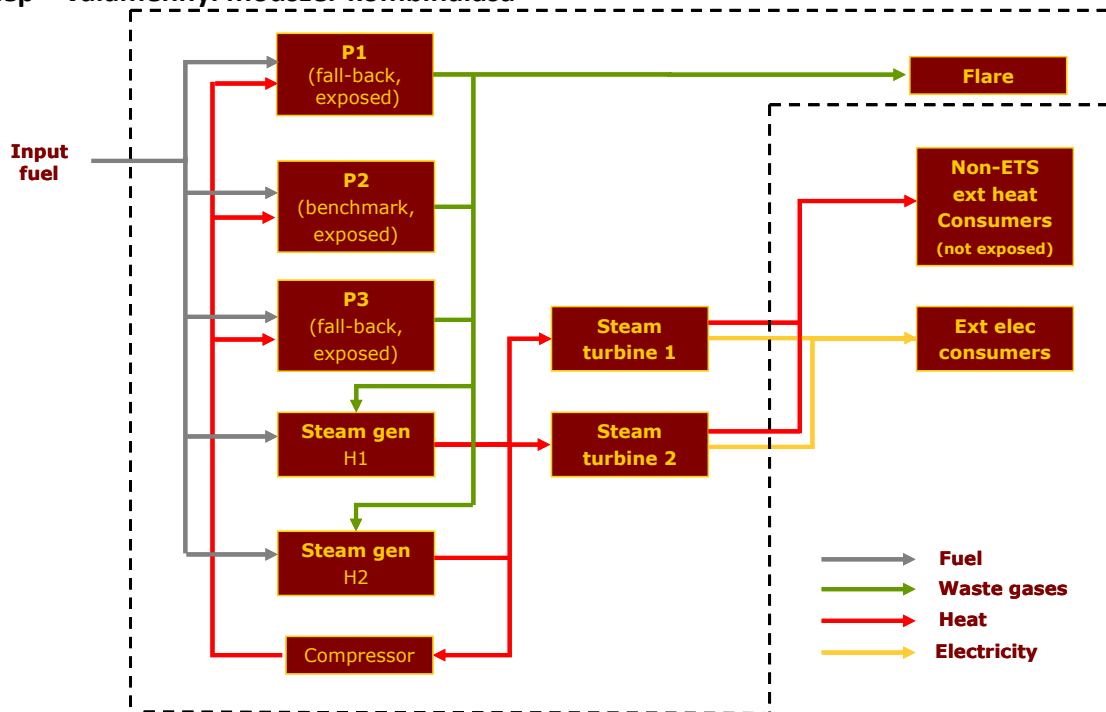
8. ábra A CHP létesítmény sematikus rajza

Fuel
CO₂
CHP
Electricity
Heat
Non-ETS consumer
ETS consumer

Tüzelőanyag
CO₂
CHP
Villamos energia
Hő
Nem-ETS fogyasztó
ETS fogyasztó

7.3 3. példa: Összetett példa

1. kép – valamennyi módszer kombinálása

Input fuel
P1 (fall-back, exposed)
P2 (benchmark, exposed)
P3 (fall-back, exposed)
Steam gen H1

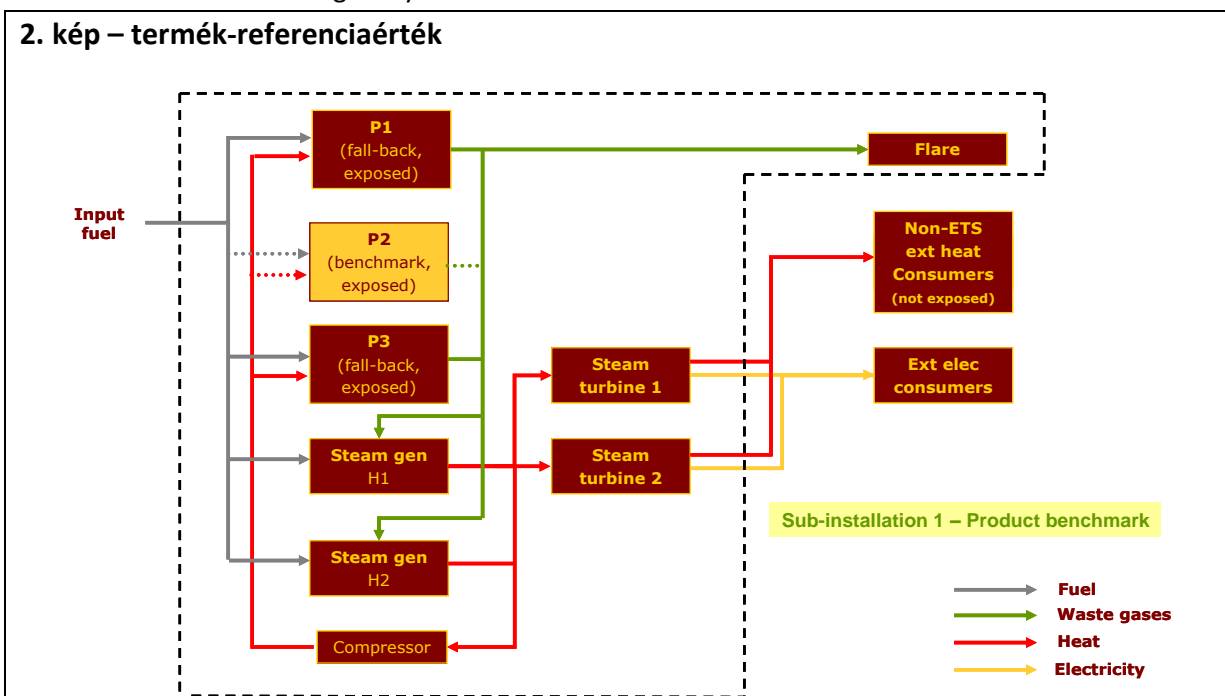
Tüzelőanyag ráfordítás
P1 (tartalék, kitett)
P2 (referenciaérték, kitett)
P3 (tartalék, kitett)
Gőzgenerátor H1

Compressor
 Steam turbine 1
 Flare
 Non-ETS ext heat Customers (not exposed)
 Ext elec consumers
 Fuel
 Waste gases
 Heat
 Electricity

Kompresszor
 Gőzturbina 1
 Fáklya
 Nem-ETS külső hőfogyasztók (nem kitett)
 Külső villamos energia fogyasztók
 Tüzelőanyag
 Hulladékgázok
 Hő
 Villamos energia

- A létesítmény engedélyének határai szaggatott vonalként láthatók.
- Az egyes keretekben azok a fizikai egységek szerepelnek, ahol egy vagy több ipari eljárás történik
- Az ábra zsúfoltságának elkerülése érdekében az üvegházhatásúgáz-kibocsátások nem láthatók ezen a példán, de az egyes technológiai egységekre vonatkozóan relevánsak és azokhoz rendelőndők.
- A színes vonalak a technológiai egységek bemenő és kimenő energia áramait mutatják.
- A P1, P2 és P3 olyan három technológiai egységre vonatkozik, amelyekben termék készül.
 - A P2 esetében van termék-referenciaértékkel rendelkező termék van.
 - A P1 és P3 esetében nincs termék-referenciaértékkel rendelkező termék.
- CO₂-kibocsátásáthelyezés
 - A P1, P2 és P3 jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve.
 - A külső hőfogyasztók nem kitettek.
 - Egyik termék sem CBAM-termék
- Nem történik biztonsági fáklyázás

2. kép – termék-referenciaérték

Sub-installation 1 – Product benchmark

1. létesítményrész – termék-referenciaérték

1a. lépés: A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása

A létesítménynek 1 olyan terméke van, amelyre termék-referenciaérték vonatkozik (ezért n=1). A termék gyártásához a P2 technológia egység van azonosítva.

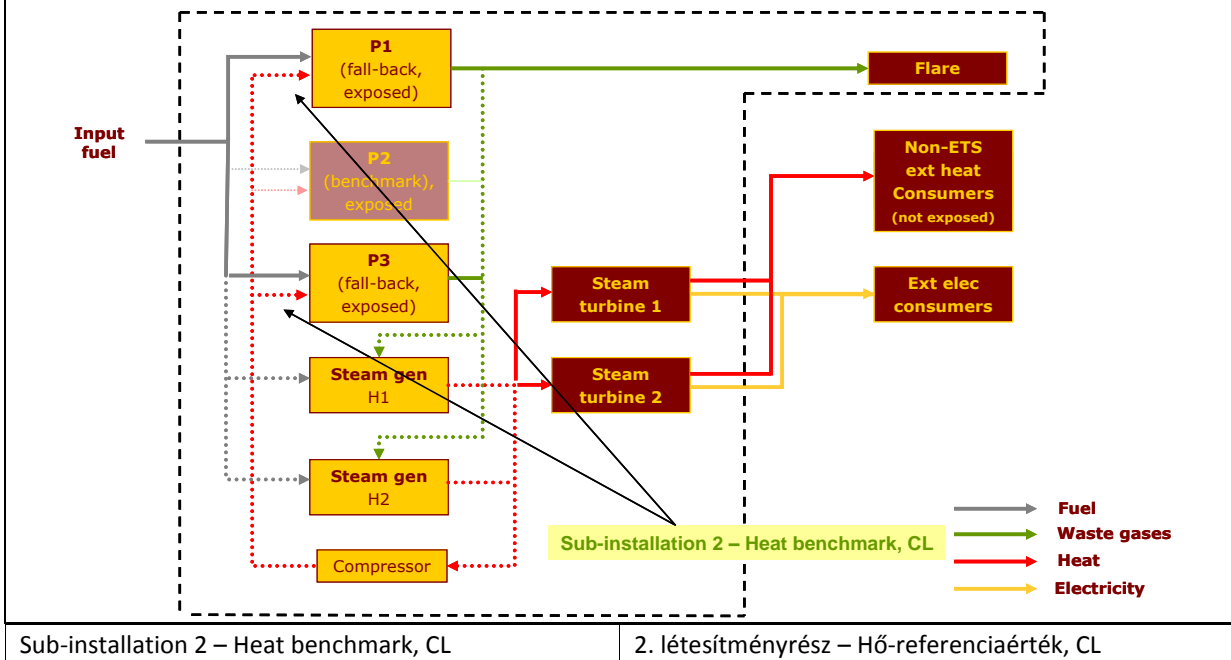
1b. lépés: A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése

- Az 1. létesítményrész megfelelő energiaáramait szaggatott nyilak jelölik.
- Az 1. létesítményrészben (P2) tüzelőanyag és hő jelenti a ráfordítást, illetve hulladékgázok és kibocsátások (nem látható) mennek ki onnan, és ezek vannak a létesítményrészhez rendelve.
- A tüzelőanyag és hő ráfordítás mennyisége (energia egységben megadva) nem befolyásolja az 1. létesítményrész ingyenes kiosztási mennyiségét, de ismeretük szükséges, mivel nem rendelhető más létesítményrészekhez.

1c. lépés: A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

- Az 1. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjének meghatározása a P2 termék múltbeli gyártási szintjein alapul.

3. kép – hő-referenciaérték; CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett

Sub-installation 2 – Heat benchmark, CL

2. létesítményrész – Hő-referenciaérték, CL

2a. lépés Egy vagy több hő-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása

- A létesítmény mérhető hő fogyaszt a termék-referenciaérték határain túl (P1 és P3), és hő exportál nem-ETS fogyasztók részére.
- A technológia egységek (P1 és P3) CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitettnek minősülnek, míg a nem-ETS fogyasztók nem. Ezért két hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell megállapítani.

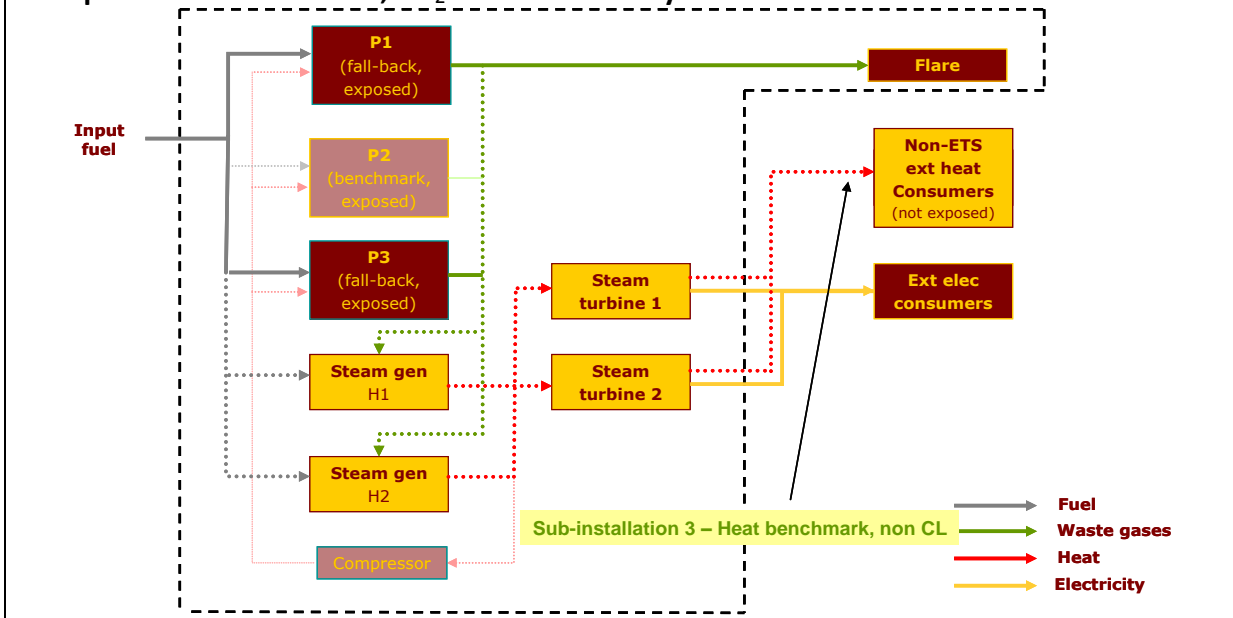
2a és 2b lépés, a megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (2. létesítményrész)

- A 2. létesítményrész számol el a P1 és P3 által fogyasztott hővel, az ennek a hőnek az előállításához kapcsolódó kibocsátásokkal és az ennek a hőnek az előállításához használt energiaáramokkal.
- A hőtermeléshez hulladékgázokat és tüzelőanyagot égetnek a 2 gőzgenerátorban; a termelt hő egy részét más fogyasztók is fogyasztják. A 2. létesítményrész ezért a gőzgenerátorokban felhasznált hulladékgázok és tüzelőanyag egy részével, illetve a vonatkozó kibocsátások egy részével számol el.

2c. lépés A múltbeli tevékenységi szint megállapítása (2. létesítményrész)

- A 2. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje a P1 és P3 által felhasznált hőmennyiségen alapul.

4. kép – hő-referenciaérték; CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett

Sub-installation 3 – Heat benchmark, non CL

3. létesítményrész – Hő-referenciaérték, nem CL

2a és 2b lépés, a vonatkozó bemenő és kimeneti áramok hozzárendelése (3. létesítményrész)

- 3. létesítményrészt kell meghatározni a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának *nem* kitett termékek gyártásához felhasznált mérhető hő előállításának esetében. Ebben a példában a fogyasztók nem-ETS üzemek, ezért a kiosztásban a hőtermelő részesül (mivel nem-ETS üzem nem részesülhet a kiosztásban).

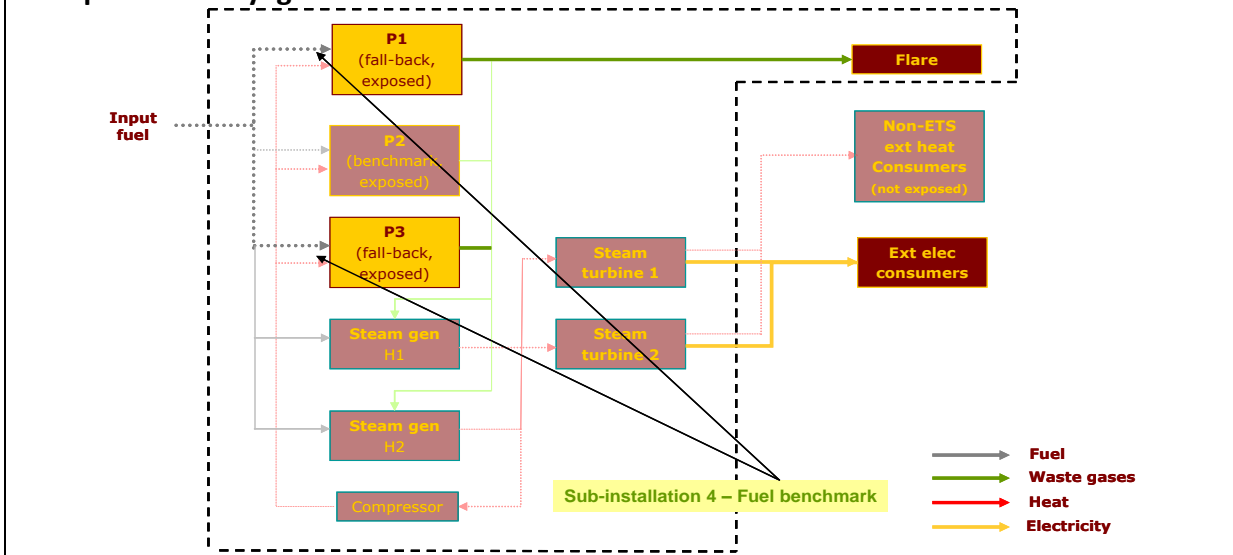
Ha a külső hőfogyasztó egy másik ETS-létesítmény lett volna, az ingyenes kiosztásban a hőfogyasztó részesülhetne, és ezért ez a létesítményrész nem lehetne a jelenlegi létesítmény része.

- A 2. létesítményrészhez hasonlóan a 3. létesítményrész a gőzgenerátorokban elfogyasztott hulladékgázok és tüzelőanyag egy részét és a vonatkozó kibocsátások egy részét számolhatja el (csak a hulladékgázok kibocsátásainak „fogyasztói részét” tekintve – lásd a 8. útmutató dokumentumban a részletes leírást). A 2. és 3. létesítményrészek együttesen számolják el a mérhető hő létrehozásához felhasznált tüzelőanyagok teljes mennyiségét és a vonatkozó kibocsátásokat.

2c. lépés A múltbeli tevékenységi szint megállapítása (3. létesítményrész)

A 3. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje a nem-ETS fogyasztók részére exportált hőmennyiség alapján.

5. kép – tüzelőanyag-referenciaérték

Sub-installation 4 – Fuel benchmark

4. létesítményrész – Tüzelőanyag-referenciaérték

4a. lépés Legfeljebb három tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása

- A példában látható létesítmény két olyan technológiai egységet (P1 és P3) foglal magába, ahol tüzelőanyagot égetnek közvetlen fűtési célokra. Mindkét egység olyan termékeket gyárt, amelyek CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának vannak kitéve, és ezért azokra ugyanaz a létesítményrész (4. létesítményrész) vonatkozik.

4b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (4. létesítményrész)

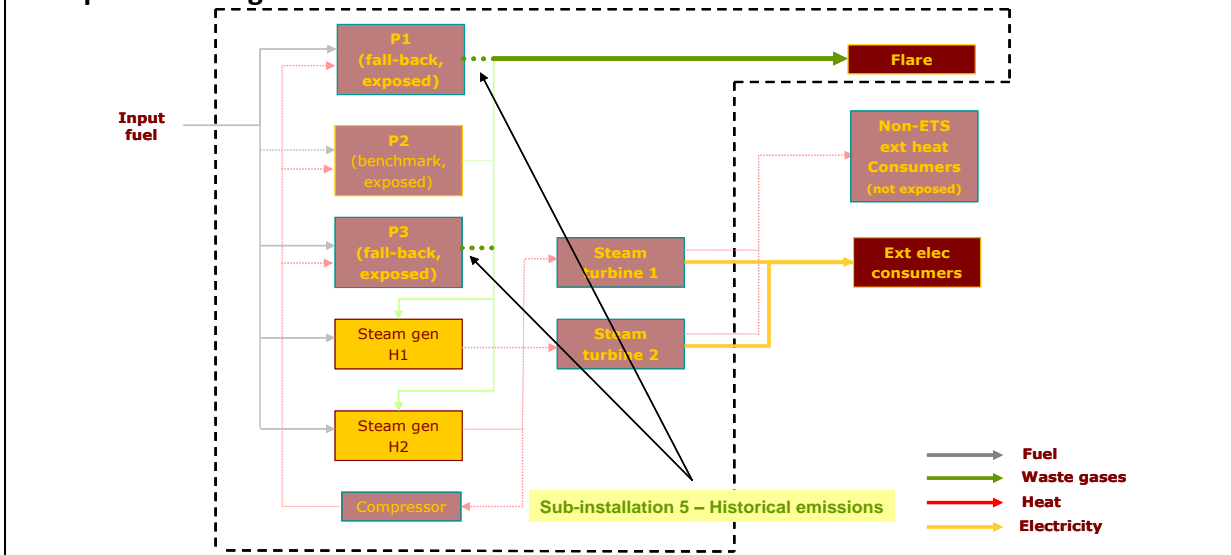
- A tüzelőanyag felhasználás jelenti a bemenetet, a kibocsátások pedig a kimenetet.

Ha biztonsági fáklyázásra került volna sor (ebben a példában nincs biztonsági célú fáklyázás), a biztonsági fáklyázáshoz felhasznált tüzelőanyag és/vagy hulladékgáz szintén vonatkozó ráfordítás lenne.

4c lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása (4. létesítményrész)

- Ebben az esetben, mivel a tüzelőanyag egy része hulladékgázzá alakul, figyelmesen kell kiszámítani a 4. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjét. A HAL értékben nem szerepelhet a tüzelőanyag hulladékgázzá alakuló része (lásd a 8. útmutató dokumentumban, hogyan történik ez.; az útmutató ugyanezen a példán alapul.

6. kép – technológiai kibocsátások múltbeli értékei

Sub-installation 5 – Historical emissions

5. létesítményrész – Múltbeli kibocsátások

5a. lépés Legfeljebb három technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész meghatározása

- A példában látható üzem esetében a P1 és P3 által előállított hulladékgáz fáklyázhatók (nem biztonsági okokból) vagy a gőzgenerátorokban való égetésre használhatók.
- A fáklyázás (a biztonsági fáklyázástól eltekintve) nem jogosult az ingyenes kiosztásra, a hulladékgázok két gőzgenerátorban való felhasználását pedig már lefedte a 2 hő-referenciaérték (3. és 4. képek).
- Ezért az 5. létesítményrész meghatározásakor a P1 és P3 hulladékgázainak előállítására vonatkozó múltbeli kibocsátásból kell kiindulni, a hozzárendelendő vonatkozó áram pedig a termelt hulladékgázok árama.

5b. lépés A vonatkozó bemenetek és kimenetek hozzárendelése (5. létesítményrész)

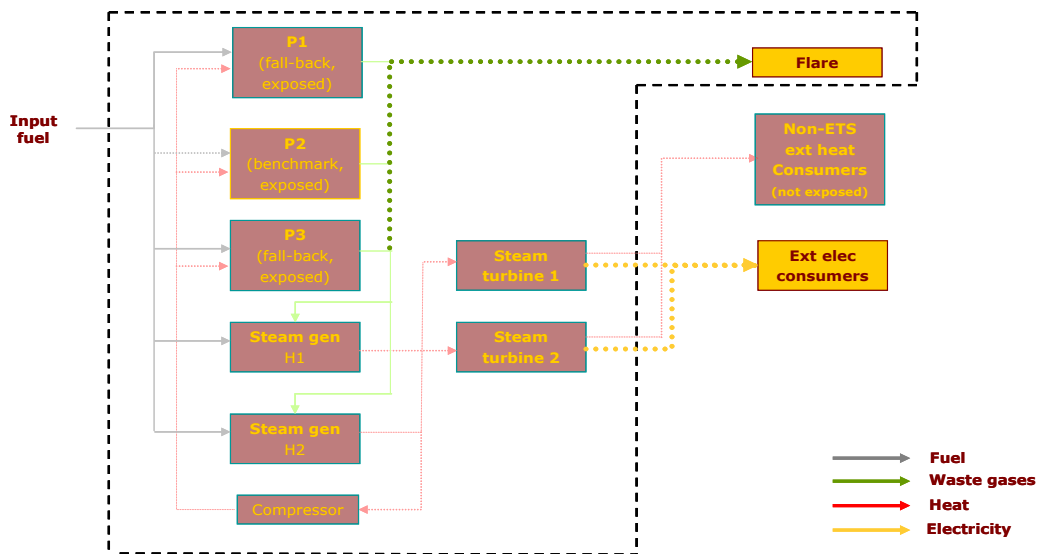
A vonatkozó bemenetek és kimenetek:

- A CO₂ mennyisége a hulladékgázban
- A tökéletlenül elégett szén mennyisége a nem elfáklyázott hulladékgázban.
- A nem elfáklyázott hulladékgáz energiatartalma.
- A hulladékgáz előállításához szükséges tüzelőanyag.

5c. lépés A múltbeli tevékenységi szint megállapítása (5. létesítményrész)

A múltbeli tevékenységi szint számításához a hulladékgázokban lévő CO₂-t (a hulladékgázokban lévő teljesen oxidált szenet) és a hulladékgázokban levő, tökéletlenül elégett szén égetéséből származó kibocsátásokat kell figyelembe venni, LEVONVA az azonos energiatartalmú földgáz mennyiség égéséből származó kibocsátásokat. Figyelembe kell venni, hogy a hulladékgázra vonatkozó kiosztásban a hulladékgáz fogyasztója, nem pedig a gyártója részesül. Ez ebben a példában nem releváns, mivel a hulladékgázt ugyanabban a létesítményben állítják elő és fogyasztják el. A hulladékgázok kibocsátásainak kiosztására vonatkozó további információk a 8. útmutató dokumentumban találhatóak.

7. kép – nem jogosult kibocsátások

A létesítményrészre vonatkozó példa utolsó lépésében a nem jogosult kibocsátások, tehát a villamosenergia-termelés vagy a biztonsági fáklyázástól eltérő fáklyázás által okozott kibocsátások hozzárendelését kell elvégezni. Mivel ezek a kibocsátások nem jogosultak ingyenes kiosztásra, nem szükséges létesítményrész ezeknél a kibocsátásoknál. Ehelyett emlékeztető tételekként szerepelnek a tevékenységek és kibocsátások teljes listájában, az egyensúly, illetve annak biztosítása céljából, hogy semmit nem számoltak el kétszer stb.

Ebben a szakaszban az üzemeltetőnek ellenőriznie kell, hogy az összes azonosított forrás (például az energia ráfordítások és kibocsátások) létesítményrészhez lettek-e rendelve, vagy a nem jogosultak listájában szerepelnek-e; minden egyes forrás (rész) hozzárendelése csak egyszer végezhető el.

A. melléklet: A CBAM-termékek listája

A következő táblázatok felsorolják a CBAM végrehajtási rendelet⁶¹ II. mellékletének 2. szakaszában meghatározott „összesített CBAM-árkategóriákat”, valamint a CBAM-rendeletben megadott megfelelő KN-kódokat⁶². Ahol lehetséges, adott esetben megadják a termék-referenciaértéknek való megfelelést. Meg kell azonban jegyezni, hogy ez a megfeleltetés csak tájékoztató jellegű, mivel a termékek azonosítása sohasem támaszkodhat kizárólag a statisztikákban közölt PRODCOM kódokra⁶³. Ahogyan az az Adózás és Vámunió Főigazgatóság honlapján jelezve van a Kombinált-Nómenklatúra⁶⁴ fejezeténél: „az alap KN-rendelet (A Tanács 2658/87/EGK rendelete (1987. július 23.) a vám- és a statisztikai nómenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról) I. mellékletét minden évben frissítik és önálló rendeletként teszik közzé az EU Hivatalos Lapjában. Az ilyen frissítések figyelembe veszik azokat a változásokat, amelyekről nemzetközi szinten állapodtak meg, akár a Vámigazgatások Világszervezetében (WCO) a Harmonizált Rendszer (HS) nómenklatúrájával kapcsolatban, akár a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretein belül a hagyományos vámkezelések tekintetében. Más változtatásokra lehet szükség, hogy tükrözzék például a kereskedelempolitika, a technológiai vagy statisztikai követelmények alakulását”⁶⁵.

Megjegyzendő, hogy csak a KN-kód határozza meg, hogy egy áru a CBAM hatálya alá tartozik-e, nem pedig az, hogy az áru ténylegesen kapcsolódik-e ahhoz a szektorhoz, amely alatt szerepel⁶⁶. Például a hidrogén vagy az ammónia a felhasználásuktól függetlenül a CBAM hatálya alá tartozik, amelyek üzemanyagként is használhatók.

Ahol az alábbi táblázatok azt jelzik, hogy nem alkalmazható termék-referenciaérték, az csak az áru végső előállítási lépésére vonatkozik, amelyre továbbra is vonatkozhatnak tartalék létesítményrészek. Például a táblázat a „nincs” értéket jelzi termék-referenciaként a „cement” árukategóriához. Ezt a következőképpen kell olvasni:

⁶¹ A Bizottság (EU) 2023/1773 végrehajtási rendelete (2023. augusztus 17.) az (EU) 2023/956 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az átmeneti időszak alatt az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus alkalmazásában fennálló jelentéstételi kötelezettségek tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:32023R1773>

⁶² A CBAM-rendelet I. Mellékletében a villamos energia is fel van sorolva mint CBAM-termék, ez azonban az ingyenes kiosztás tekintetében nem releváns.

⁶³ A termékreferencia-érték szerinti létesítményrészek meghatározásáról bővebb információ a 9. sz. útmutató dokumentumban található.

⁶⁴ https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/calculation-customs-duties/customs-tariff/combined-nomenclature_en

⁶⁵ 2024-es verzió: https://taxation-customs.ec.europa.eu/news/commission-publishes-2024-version-combined-nomenclature-2023-10-31_en

⁶⁶ Csak kivételes esetekben (kaolinos agyagok / égetett agyagok) szükséges további minősítő, mivel nem minden, az adott KN-kód alá tartozó áru minősül a CBAM hatálya alá tartozónak.

- Ha egy létesítmény cementet állít elő (cementklinkert és más bemeneti anyagokat használva), erre a gyártási lépésre a „CL, CBAM” tartalék létesítményrészek vonatkoznak, ha vannak ilyenek. Lehetséges például egy szárító olyan nyersanyagok számára, amelyek a hő- vagy tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész alá eshetnek.
- A klinkergyártásra a szürke vagy fehér klinkerre vonatkozó termék-referenciaértékek egyike vonatkozik.
- Ha kalcinált agyagot használnak a klinker prekursoraként, annak termelése ismét egy vagy több tartalék létesítményrész alá fog tartozni (pl. tüzelőanyag-referenciaérték és technológiai kibocsátások).

Megjegyzés: Az, hogy egy áru „prekursor”⁶⁷ a CBAM-jogszabályok értelmében, nem releváns az EU ETS-ben történő ingyenes kiosztás szempontjából.

Cement

CBAM összesített árukategória	KN kód	PRODCOM kód	Termékreferencia ha releváns
Kaolinos agyag	2507 00 80 – Más kaolinos agyag ⁶⁸	08.12.21.60	-
Cementklinker	2523 10 00 – Cementklinker	23.51.11.00	BM10 – szürke cementklinker BM11 – fehér cementklinker
Cement	2523 21 00 – Fehércement, mesterségesen festve is	23.51.12.10	-
	2523 29 00 – Más Portland cement	23.51.12.10	-
	2523 90 00 – Más hidraulikus cement	23.51.12.90	-
Bauxitcement	2523 30 00 – Bauxitcement	23.51.12.90	-

Trágyázószer

CBAM összesített	KN kód	PRODCOM kód	Termékreferencia ha releváns
------------------	--------	-------------	------------------------------

⁶⁷ A prekursor egy bemeneti anyag, amely hozzájárul a CBAM-termékek „beágyazott kibocsátásához”, mivel a gyártás során keletkező kibocsátásokat hozzáadják. Csak a CBAM-termékeket veszik figyelembe prekuzorként.

⁶⁸ Csak akkor ha az agyag ténylegesen kalcinált.

árkategória			
Salétromsav	2808 00 00 - Salétromsav; nitrálósavak	20.15.10.50	BM39 – salétromsav
Ammónia	2814 – Ammónia, vízmentes vagy vizes oldatban	20.15.10.75 ⁶⁹	BM41 – ammónia
		20.15.10.77	-
Vegyes trágyázószer	2834 21 00 – Kálium- nitrát	20.15.76.00	-
	3102 – Ásványi vagy vegyi nitrogén trágyázószer	20.15.3-.-	-
	3105 – A nitrogén, foszfor és kálium közül két vagy három trágyázó elemet tartalmazó ásványi vagy vegyi trágyázószer; más trágyázószer; ebbe az árucsoportba tartozó termékek tablettázva vagy hasonló formában, vagy legfeljebb 10 kg bruttó tömegű csomagolásban <i>Kivéve: 3105 60 00 – Ásványi vagy vegyi trágyázószer, amelyek tartalmazzák a két trágyázó elemet, a foszfort és a káliumot</i>	20.15.7-.- <i>kivéve 20.15.76.00</i>	-

Vas és acél

CBAM összesített árkategória	KN kód	PRODCOM kód	Termékreferencia ha releváns
Szinterezett érc	2601 12 00 – Agglomerált vasérc és dústított érc, a pörkölt vaspirit kivételével	07.10.10.00	BM3 – Szinterezett érc
Vas- és acélhulladék	7201	24.10.11.00	BM4 – Forrófém ⁷⁰
	7205	24.10.14.10	BM4 - Forrófém
Vas ötvözetek	7202 1 – FeMn	24.10.12.15	-

⁶⁹ Anhidrát-ammónia

⁷⁰ A forró fém termékreferencia a teljes folyamatot lefedi, egészen a nyersacél folyamatos öntéséig. Ha azonban egy létesítmény nyersvasat állít elő, azt is lefednék.

	7202 4 – FeCr	24.10.12.60	-
	7202 6 – FeNi	24.10.12.90 <i>!! PRODCOM kód más KN-kódokat is lefed</i>	-
Közvetlen redukált vas	7203	24.10.13.00	BM4 – Forrófém
Nyersacél	7206, 7207	24.10.21.20, 24.10.21.10	BM4 – Forrófém BM5 - Elektromos ívkemencében előállított szénacél
	7218	24.10.22.20, 24.10.22.10	BM6 - Elektromos ívkemencében előállított, erős ötvözetű acél
	7224	24.10.23.20, 24.10.23.10.	BM6 - Elektromos ívkemencében előállított, erős ötvözetű acél
Vas vagy acél termékek	7205	24.10.14.10	-
	7208-7217 7219-7223 7225	24.10.31.--, 24.10.41.--, 24.10.51.--, 24.10.32.--, 24.32.10.--, 24.32.20.--, 24.10.T3.30, 24.10.61.--, 24.10.62.--, 24.31.10.--, 24.10.71.--, 24.33.11.--, 24.33.20.00, 24.31.10.60, 24.34.11.--, 24.10.33.--, 24.10.42.00, 24.10.34.--, 24.32.10.ZZ, 24.10.63.00, 24.10.64.--, 24.31.30.00, 24.10.72.--, 24.33.12.00, 24.34.12.00, 24.10.53.--,	

		24.10.35.--, 24.10.43.00, 24.10.52.--,	
	7226-7229 7301-7311 7318 7326	24.10.54.--, 24.10.55.--, 24.10.36.00, 24.32.10.Z1 (<i>PRODCOM kód más KN kódokat is lefed</i>), 24.32.10.30, 24.32.10.40, 24.32.10.50, 24.10.65.--, 24.10.66.--; 24.31.20.--, 24.10.73.00, 24.10.67.00, 24.34.13.00, 24.10.74.--, 24.10.75.00, 24.51.20.00, 24.20.11.--, 24.20.12.--, 24.20.13.--, 24.20.14.--, 24.20.2- .--, 24.20.3.--, 24.20.4.--, 24.51.3.- -, 24.52.3.--, 25.11.21.00, 25.11.22.00, 25.11.23.10, 25.11.23.30, 25.11.23.50, 25.11.23.60, 25.12.10.30, 24.33.30.00, 25.29.11.10, 25.29.11.20, 25.29.11.30, 25.29.11.50, 25.91.-- .--, 25.92.11.--, 25.29.12.00 (<i>PRODCOM kód más KN kódokat is lefed</i>), 25.94.11.--, 25.94.12.--,	BM7 - Vasöntés ⁷¹

⁷¹ Ehhez a termékreferenciához tartozó PRODCOM kódok közül néhány nem-CBAM termék

		25.99.29.22, 25.99.29.25, 25.99.29.27, 25.99.29.3- 25.99.29.4-	
--	--	--	--

Alumínium

CBAM összesített árkategória	KN kód	PRODCOM kód	Termékreferencia ha releváns
Megmunkálatlan alumínium	7601 – Megmunkálatlan alumínium	24.42.11.--	24.42.11.30 vonatkozik a BM9-re – Alumínium, ha elsődleges olvasztással történt az előállítás Másodlagos alumínium előállításra nincs BM
Alumínium termékek, kivéve megmunkálatlan	7603 – Alumíniumpor és - pehely	24.42.21.--	-
	7604 – Alumíniumrúd és - profil	24.42.22.--	-
	7605 – Alumíniumhuzal	24.42.23.--	-
	7606 – Alumíniumlap, - lemez és -szalag, ha vastagsága meghaladja a 0,2 mm-t	24.42.24.--	-
	7607 – Alumíniumfólia (papír, karton, műanyag vagy hasonló alátétet vagy nyomtatva is), ha vastagsága (az alátétet nem számítva) legfeljebb 0,2 mm	24.42.25.00	-
	7608 – Alumíniumcső	24.42.26.30 24.42.26.50	-
	7609 00 00 – Alumínium csőszerelvény (pl. csatlakozókarmantyú, könyökdarab, csőtoldal)	24.42.26.70	-

<p>7610– Alumíniumszerkezet (a 9406 vtsz. alá tartozó előre gyártott épület kivételével) és részei (pl. híd és hídrész, torony, rácsszerkezetű oszlop, tető, tetőszerkezet, ajtó és ablak és ezek kerete, valamint ajtóküszöb, korlát, pillér és oszlop); szerkezetben való felhasználásra előkészített alumíniumlemez, -rúd, -profil, -cső és hasonló termék alumíniumból:</p>	<p>25.12.10.50 25.11.23.70</p>	<p>-</p>
<p>7611 00 00– Alumíniumtartály, -ciszterna, tárolókád és hasonló tárolóedény bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, több mint 300 liter űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, de mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül</p>	<p>25.29.11.70</p>	<p>-</p>
<p>7612– Alumíniumhordó, -dob, -kanna, -doboz és hasonló edény (a merev vagy összenyomható cső alakú tartály is) bármilyen anyag (a sűrített vagy folyékony gáz kivételével) tárolására, legfeljebb 300 liter űrtartalommal, bélelve vagy hőszigetelve is, mechanikai vagy hőtechnikai berendezések nélkül</p>	<p>25.92.12.--</p>	<p>-</p>

7613 00 00– Alumíniumtartály sűrített vagy folyékony gáz tárolására	25.29.12.00 <i>!! PRODCOM kód más KN kódokat is lefed</i>	-
7614– Sodort huzal, kábel, fonott szalag és hasonló alumíniumból, az elektromos szigetelésű kivételével	25.93.12.70	-
7616 – Más árucikk alumíniumból	25.93.14.80 <i>!! PRODCOM kód más KN kódokat is lefed</i> 25.99.29.55	-

Vegyianyagok

KN kód	PRODCOM kód	Termékreferencia ha releváns
2804 10 00 – Hidrogén	20.11.11.50	BM50 – Hidrogén ⁷²

⁷² A BM51 – Szintézisgáz jelenleg nem érintett, amennyiben a gáz hidrogén tartalmából nem-CBAM terméket, pl. metanolt állítanak elő. (A CBAM végrehajtási rendelet II. melléklet 3.6.1. fejezete szerint: „Csak a tiszta hidrogén vagy az ammóniagyártásban felhasználható nitrogénnel alkotott hidrogén keverékeinek termelését kell figyelembe venni. Nem tartoznak ide a szintézisgáz vagy hidrogén finomítóknak vagy szerves vegyipari létesítményekben történő előállítás, amennyiben a hidrogént kizárólag ezekben az üzemekben használják fel, és nem használják fel az (EU) 2023/956 rendelet I. mellékletében felsorolt áruk termelésére.”)

B. Melléklet: Összehasonlítás a 2019. évi 2. sz. útmutató dokumentummal

Az alábbi táblázat bemutatja, hogyan feleltethetők meg egymásnak a 2019. évi 2. sz. útmutató dokumentum különböző szakaszai és a jelenlegi, 2024-es változat szakaszai, és hol tárgyalják a legfontosabb témaköröket. Kérjük, vegye figyelembe, hogy a felülvizsgált EU ETS irányelv és a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet új szabályai következtében a két verzió egyes szakaszainak tartalma jelentősen eltérhet. A „-” azt jelzi, hogy a kérdéskörre az adott útmutató dokumentum (GD) nem tér ki.

Tartalom	Vonatkozó szakasz		Megjegyzések
	2019GD2	2024 GD2	
Bevezetés	- GD1-ben	1	A 2024 GD2 összhangba hozza a bevezetőt a többi útmutatóval.
Az útmutató dokumentumok állapota	GD1-ben	- GD1-ben	
A CIM útmutató dokumentumok háttere	GD1-ben	- GD1-ben	
Az útmutató dokumentumok használata	GD1-ben	- GD1-ben	
Kiegészítő útmutató	GD1-ben	- GD1-ben	
A jelen útmutató dokumentum alkalmazási köre	1	1.1	Előző bevezetés 2024-es tartalma
Jelen útmutató felépítése	1	1.2	2024-es bekezdés áthelyezve az előző bevezetés részről és frissítve
Hol található az útmutató dokumentumok	-	1.3	2024 összhangba hozva a többi útmutatóval
A kiosztási módszerek áttekintése	2	2	
Mikor melyik létesítmény-szintű módszer alkalmazandó?	2.1	2.1	
A CO ₂ -kibocsátásáthelyezés hatása	2.1	2.2	

CBAM hatása		2.3	2024 új fejezet az új jogszabályok alkalmazásáról
A létesítmény felosztása létesítményrészekre	3	3	
Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	3.1	3.1	
Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	3.2	3.2	2024 GYIK vonatkozó részei beépítve
Távfűtésre szolgáló létesítményrészek meghatározása	3.3	3.3	2024 GYIK vonatkozó részei beépítve
Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	3.4	3.4	
Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása	3.5	3.5	
A létesítményrészenkénti kiosztás meghatározása	4	4	2024 frissített egyenletek és példák a mediánra a számtani átlag helyett a múltbeli tevékenységi szint meghatározásához
Termék-referenciaérték szerinti létesítményrész	4.1	4.1	
Hő-referenciaérték szerinti létesítményrész	4.2	4.2	
Távfűtésre szolgáló létesítményrész	4.3	4.3	
Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész	4.4	4.4	
Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész	4.5	4.5	
Előzetes és végleges kiosztás létesítményenként	5	5	A távfűtésre szolgáló létesítményrész szerepel a 2019 GD2-ben
Alap kiosztás		-	Törölve a 2019 GD2-ben, mivel már nem releváns
Előzetes kiosztás	5.1	5.1	
Végleges kiosztás	5.2	5.2	
A múltbeli tevékenységi szint meghatározása	6	6	
Alapmódszer	6.1	6.1	

Múltbeli tevékenységi szint meghatározása, amikor nem a teljes alapidőszak jön számításba	6.2	6.2	
További példák c. fejezet	7	7	
CBAM termékek listája	-	A. melléklet	2024 Új jogszabály miatt hozzáadva
Összehasonlítás a 2019. évi 2. sz. útmutató dokumentummal	A. melléklet	B. melléklet	2024 frissítve